

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

Nr. 6. XI aastakäik

TEATAJA

15. märtsil 1936

Ilmub kaks korda kuus.

Tellimishind:	Toimetus ja talitus:	Kuulutuste hinnad:
Aastas . . kr. 2.50	Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Pikk t. 20	1/1 lhk. . . kr. 30.00
Poolaastas . . 1.50	Kõnetraat 426-15. Toimetaja kõnetunnid:	1/2 " . . . " 16.50
Välismaale . . 5.00	igal äripäeval 12—2 p. l.	1/4 " . . . " 10.00
Poolaastas . . 3.00		Kaanekülgedel—kokkuleppe!

SISU: Ühistegevuse häälekandja uurib erakaubanduse „soodustusi“. Toidu- ja maitseainete konserveerimiseks lubatud ainete määrus tekitab konservitööstureile raskusi Kas lõpetatakse Tallinnas II valku rõõsapiima müük? Inglise metsaostud Venest. Riigikohtu otsus füüsiliselt isikult võetud erimaksu tagasimaksu asjus. Äride register. Majanduslikke testeid kodu- ja välismaalt. Toiduainete turg. Välisbörsid. Kaubahindu. Tallinna börsi kursisedelid.

S. K. T. A. | S.
„NOKIA“

PEAESINDAJA
O. T A M B E R G
TALLINN, LAI 5
TELEF. 437-35, 432-86

Parimad, pidavad
KALOSSID,
BOTIKUD,
SÄÄRSAAPAD,
tuntud jalgratta välis-
ja sisekummid,

masinarihmad, voolikud ja
telsed tehn. kummikaubad.

KÕIKJAL SAADAVAL.

FOTO

KUNINGA 1

PORTREED
GRUPID
SUURENDUSED

AVATUD:

ÄRIP. KL. 9-17,

PÜHAP. „ 11-14

KÕNETR. 437-50

Inglis magasin
H. GUTKIN

soovitab odavate hinda-
dega suurimas valikus

**kodu- ja välismaa
riidekaupu**

igasuguses headuses
ja erimustrites

Tallinn,
Viru tän. 4, telefon 436-46

AKTSIASELTS

GINOVKER & G

TALLINNAS

Ühistegevuse häälkandja uurib erakaubanduse „soodustusi“.

Ühistegelaste „asjalikkus“.

Elame üle rahutuid aegu: Euroopas, Aasias ja Aafrikas — kõikjal on sartsu ja sõjakära! See üldine närvlikkus on nakatanud ka meie ühistegelasi, kes viimasel ajal on muutunud väga sõjakaks, nõudes oma häälkandjate kaudu ühistegevusele suuremaid õigusi ja erakaubanduse „soodustuste“ revideerimisele võtmist. Näib, et ühistegevuse senised söödamaad kipuvad jääma kitsaks, ja seepärast kuulutatakse erakaubandusele sõda.

„Ühistegelistes Uudistes“ 28. veebruarist s. a. nr. 9 on toodud ära juhtkiri „Olukorras valitsegu selgus“, milles, nagu ikka, suitsetatakse ühistegevusele viirukit ja seatakse teda eeskujuks asjalikkuses oma võistlejate kohtlemisel. Meil ei oleks ju põhjust sel puhul võtta sõna, kui mitte „Ühistegeliste Uudiste“ juhtkirjanik oma artiklis poleks mõningaid erakaubandusse puutuvaid asjaolusid pöörnud pea peale ega oma „asjalikkuses“ teinud oletusi, mis ei seisa kooskõlas tõsioludega.

Mainitud artikkel oma ultimatiivse iseloomuga, mis peale süüdistuste erakaupmeeste aadressil sisaldab ka parajal määral ähvardusi, lõhnab juba tublisti püssirohu järele, eeldades diplomaatlike vahekordade lõpetamist. Ütleb ju artikli autor must valgel, et kui tulla uuesti välja ühistegevuse soodustuste juttudega, siis see eramajanduse tervisele küll kasuks ei tulevat!

Edasi asub artikli autor erakaubanduse „soodustuste“ vaatlemisele ja analüüsimisele, tuues selleks võrdlusi eratoiduainetekaupluste ja ühistegeliste kaupluste vahel. Selle juures artikli autor jõuab otsusele, et

„käs on juba aeg lõpetada erakaupmeestega vaidlust ühistegevuse olematute „soodustuste“ pärast ja asja käsitada nii, nagu ta tööpoolest on. Ja tööpoolest on lugu selline, et päevakorrale tulevad erakaubanduse soodustused, mille kaotamist tuleb ühistegevusel taotlema hakata. Kui võistlus, siis võistlus ühesugustes tingimustes!“

Ometigi kord üks põhimõte, mis on erakaubandusele täiesti vastuvõetav: Kui võistlus, siis võistlus ühesugustes tingimustes! See ongi, mida eramajandus kogu aeg on püüdnud taotella, ja seda on ta mõnel alal juba saavutanudki! Võistlus ühesugustes tingimustes — see on ikka olnud eramajanduse lipukiri, samuti nagu on ühistegevuse

lipukirjaks olnud — ühistegevusele suuremad õigused! Selles ongi meil seisnud peamine lahkuminek eramajanduse ja ühismajanduse loosungeis.

Edasi lausub artikli autor väga iseteadvalt ja üleolevalt:

„Muidugi tahavad ühistegelased ka siin (võistluses) jääda asjalikuks. Sellepärast nimetame seekord vaid mõned üksikud soodustused, mida kasutavad erakaupmehed ja mis ühiskauplustel puuduvad. Tarviduse järele jätkame nende loetlemist edaspidi.“

Ja siis järgnevad need maailma imed — erakaubanduse „soodustused“, mida püütakse väga kummalisel teel — enesest mõista, väga asjalikult — ka põhjendada.

Esimeseks erakaubanduse soodustuseks loetakse seda, et maksev seadus lubab III järgu äritunnistusega kaupluses olla tegev peremehel või selle asetäitjal ja ühel sellil või abilisel, s. o. kahel inimesel.

Ühiskauplustes aga lubatavat III järgu äritunnistusega müüa kaupa vaid ühel inimesel. Soovib ka ühiskauplus pidada samasuguses poes ametis kaht müüjat, peab ta lunastama II järgu äritunnistuse.

Õige küll, ühiskauplustes ei saa peremees oma lihalikus olemises seista leti taga, sest ta on juriidiline isik. Kuid see asjaolu on tulnud ühiskauplustele aina kasuks, kuna linna sundmäärustes on toiduainetega kauplevatele ühistegeliste poodidele tehtud erand selles mõttes, et nad võivad II järgu äritunnistusega kaubelda samadel aegadel kui III järgu äritunnistustega era-toiduainetekauplused, s. o. kella 6—18-ni äripäeviti ja kella 7—10 pühapäeviti, müües sealjuures mitte üksnes toiduaineid, vaid ka igasugust muud kaupa, millega III järgu äritunnistusega kauplus üldse kaubelda ei tohi.

Mis puutub III järgu äritunnistusega kauplustesse, siis teatavasti on nendes müüa lubatud kaupade liigid, peale toiduainete, väga piiratud. II järguga ühistegelised kauplused aga müüvad, meil olevail andmeil, samal ajal kui II järgu äritunnistusega erakauplused on suletud (k. 6—9 äripäeviti ja k. 7—10 pühapäeviti), peale toiduainete ka veel mitmesuguseid muid kaupu, nagu kohvreid, nahka, klaas- ja kiviõusid, alumiinium- ja plekkriistu jne. jne. See on ometigi soodustus, millest erakaubandus umdki ei näe! Seega osutub sundmäärusega ühiskauplustele antud erand

suureks soodustuseks ühiskaubandusele, ammugi mitte erakaupmehele, ja kõik vastupidised väited on täiesti alusetud.

Edasi on meile teada asjaolu, et Tallinnas kaupleb rida ühistegelisi segakauplusi, avades ja sulgedes oma kaupluse ukseid ühes toiduainetekauplustega, olgugi et segakauplused peavad lunastama II järgu äritunnistuse ega tohiks sundmääruste kohaselt pühapäeviti üldse kaubelda ja äripäeviti uksi avada enne kella 9-t. Ka säärane nähtus, olgugi sundmääruste vastane, kuulub omamoodi „soodustuste“ hulka ja on omane ühistegevusele. Me ei taha neid ettevõtteid avalikult nimetada ega neile politseid kaela saata. Naelutame need faktid kinni vaid selleks, et „Ühistegeliste Uudiste“ juhtkirjanik võiks „soodustuste“ olemasolu jälgida enne seal, kus need tegelikult olemas, s. o. oma kodus, kui et tulla neid otsima erakaubanduse juurest.

Artikli autor rõhutab edasi veel üht soodustust äride lahtioleku aja suhtes ja nimelt:

„Linnades sundmääruse järele võivad pühapäeva hommikul olla avatud ainult III järgu äritunnistusega kauplused. Ühingud aga, omades II järgu äritunnistuse, ei tohi üldse pühapäeva hommikul avada uksi, sealjuures kus samasugune erakauplus võib vabalt kaubelda, omades III järgu äritunnistuse.“

Siin jääb meil vaid lahutada imestades käsi! Kas on see nüüd „Ühistegeliste Uudiste“ juhtkirjaniku „asjalik“ vassimine või tõeliste asjaolude mittetundmine? Meil on andmed kahekümne viie Tallinnas asuva II järgu äritunnistusega ja kuue III järgu äritunnistusega ühisuse kaupluse kohta ja kõik need kauplused on pühapäeva hommikuti avatud samadel tundidel kui III järgu äritunnistusega era-toiduainetekauplused, s. o. praegu kella 7—10-ni.

Tahaksime küsida, kas siis kõik need 31 ühistegelist kauplust kauplevad pühapäeviti sundmääruste vastaselt? Seda ei taha ometigi „Ühis-

tegeliste Uudiste“ juhtkirjanik ütelda! Seitse segakauplust nende kulgas ei tohiks küll pühapäeviti oma uksi avada, seda me teame, aga teised 24, kuidas on nendega? Oleks tõesti huvitav selle kohta lugeda „Ühistegeliste Uudiste“ asjaliku seletust.

Lõppeks kurdab artikli autor, et ühistegelised kauplused pidavat laenu tehes, peale %% laenajale, maksuma ka riigile 10% maksetud protsentide summalt. Aga seda maksavad ometigi ka eraaktiaseltsid ja osauhingud! Mis puutub aga toiduainetekaupluste pidajaid-erakaupmehi, siis kauplevad need peaaegu erandita omakapitaliga, ei vaja laene ega jää ka seepärast kusagile deebitorina rippuma, nagu seda sageli juhtub ühiskauplustega. Ei saa ometigi süüks panna seda, kui keegi kaupleb oma kapitaliga ega vaja laenu.

Ei tahaks jätta mainimata ka arvepidamist, mille puudumist III järgu äritunnistusega kauplustes loetakse „Ühistegeliste Uudiste“ juhtkirjaniku poolt summapatuks ning suureks „soodustuseks“ erakaupmehele.

Teame küllaltki hästi, mis vahe on maksustamisel raamatute alusel ja keskmiste kasuprotsentidormide järgi. Esimesel juhtumil tunnustatakse käive ja puhaskasu maksuamet poolt vastuvaidlemata, kui raamatud on peetud vähegi korralikult, teisel — määrab käive kindlaks maksuametnik oma äranägemisel. Mõnigi III järgu äritunnistusega kaupluse pidaja laseks end maksustada raamatute alusel, kui ainult ettevõtte anaks niipalju tulu, et see kataks raamatupidamise kulud. Siin kõnelda soodustusest peaks asjatundlikul inimesel olema lihtsalt piinlik! Soovitaksime siin artikli autorile tõesti olla asjalikum, samuti ka lubamatute oletuste tegemisel, nagu erakaupmehed ei tempelmaksustaks oma arveid. Meil pole põhjust arvata, et maksuametnikud, kel on arvete kontrollimise õigus, ei täidaks oma ülesandeid küllalt tõsiselt. Ilma fakte ette toomata aga kedagi kuritegudes süüdistada on enam kui lubamatu, olgu see keegi kas-või võistleja ärialal.

Toidu- ja maitseainete konserveerimiseks lubatud ainete määrus tekitab konservitööstureile raskusi.

Läinud aasta sügisel pandi maksuma toidu- ja maitseainete konserveerimiseks ja värvimiseks lubatud ainete määrus, mis sisaldab eeskirju abinõude ja vahendite kohta mitmesuguste konserve valmistamisel.

Mainitud määruase maksmahakkamisega osutusi mõnedki seni tarvitusel olnud konserveeri-

misviisid keelduliks, eriti piirab aga kõnesolev määrus saltsüülhappe tarvitamise võimalusi konservide valmistamisel. Seetõttu tuli meie konservitööstureil väga laias ulatuses muuta seniseid konserveerimise retsepte, viies need kooskõlla määruase ettenähtud nõuetega.

Arvestades asjaolu, et juba turustatud kau-

had, mis on valmistatud enne ülaltahendatud määruse jõusseastumist, ei vasta täies ulatuses määruses ettenähtud nõudeile ja et nende turult tagasitõmbamine on otstarbetu ega ole tegelikult läbiiviidav, näeb määruse § 14 ette korralduse, mille kohaselt enne määruse maksmahakkamist konserveeritud ja värvitud toidu- ja maitseained, kui need ei vasta kõnesoleva määruse nõudeile, on aga valmistatud varemalt maksvusel olnud tervishoiu nõuete kohaselt, võivad jääda turul liikvele vaid 1. jaanuarini 1936. a.

Käesoleva aasta alul on tervishoiukorralduste järelevalve asutused asunud teostama määruses ettenähtud kontrolli, mille tagajärjel on mitmeid konservide turustajaid karistatud konservide liikvele laskmise pärast, mis ei vasta 17. sept. 1935. a. maksmapandud määruse nõudeile.

Kaubandus-tööstuskoda ei taha vaielda määruse sisuliste ettekirjutuste vastu. Mida ei saa aga jätta märkimata, on raske ja ebaõiglane olukord konservide turustajate suhtes ülaltahendatud määruse § 14 kohaldamisel. Nimelt konserveeriti mitmed toiduained, näiteks kurgid, töösturite poolt selleks kõige sobivamal ajal, s. o. hilissuvel, kaugelt enne mainitud määruse maksmahakkamist. Vastavalt tolleaegsele tervishoiu nõudele tarvitati sääraste aedviljade konserveerimiseks veel salitsüülhapet, milliste konservide turustamine on nüüd 1. jaan. 1936. a. alates määrusega keeldud.

Teatavasti langeb aga konserveeritud aedviljade tarvitamine peamiselt kesktalvele ja kevadisele ajale, seepärast on üsna loomulik, et möö-

dunud aasta hilissuvel valmistatud ja müügile saadetud tagavarasid pole seni turul veel läbi müüdnud. Karistustest pääsmiseks peaksid konservitöösturid kõik konservide tagavarad müügikohtadest tõmbama tagasi, mille tegelik läbiviimine oleks aga võimatu või seotud äärmiselt suurte kahjude ja kuludega.

Ülalöeldu ei maksa mitte üksnes aedviljakonservide kohta. Konservitööstus on ala, kus kaupade läbikäik on olude sunnil väga aeglane, pealegi on kord müügile lastud konservid pikemat aega tarvitamiskõlvulised. Seepärast on Kaubandus-tööstuskoda arvates määruses ettenähtud tähtaeg 17. sept. 1935. a. kuni 1. jaan. 1936. a. liiga lühike selleks, et kõik endiste tervishoiu nõuete kohaselt valmistatud konservid oleks jõutud müüa läbi kuni 1. jaan. 1936. a. On üsna arusaadav, et praegu leidub turul veel rohkesti konserve, mis ei vasta kehtiva määruse eeskirjadele.

Ülaltoodud arvestades ja soovides konservitööstureid päästa ummikust palus Kaubandus-tööstuskoda haridus-sotsiaalministeeriumi võtta kaalumisele „Riigi Teatajas“ nr. 78 — 1935. a. avaldatud toidu- ja maitseainete konserveerimiseks ja värvimiseks lubatud ainete määruse § 14 muutmine selles mõttes, et endiste tervishoiu nõuete kohaselt valmistatud konserve võiks liikvele lasta kuni 1. juulini 1936. a. Läbirääkimiste tulemusena asjaomaste töösturitega on selgunud, et nimetatud tähtaeg oleks küllaldane selleks, et kindlustada määruse nõuete elluviimist õiglaselt ja konservitööstureile kahju sünnitamata.

Kas lõpetatakse Tallinnas II valiku rõõsapiima müük?

Asjaomaseis ringkonnis on algatatud mõte, et Tallinna linna administratiivpiirides tuleks keelduda II valiku rõõsapiima müügist. See oleks teostatav vabariigi valitsusega piimaseaduse § 9 alusel.

Tegelikult võiks siis olukord kujuneda nii, et vabalt turustatavateks jääksid lastepiim ja I valiku rõõskpiim, kuna II valiku rõõskpiim kaoks turult sootuks (piimakauplused, söögimajad jne.). Teise valiku rõõsapiima tootjad saaksid siis oma piima müüa vaid piimatallitustele. Vastuvõetav piim kas töötatakse ümber piimatallitustes või lastakse müügile nõuetekohaselt pastöriseeritult üldise piimatarbimise rahuldamiseks.

Erandiina oleks kavatsus II valiku rõõsapiima müük jätta vabaks juhtumeiks, kus ta müüakse tootja poolt otseselt tarvitajale üga tarvitaja (perekonna) jaoks eri nõuga.

Tallinnas II valiku rõõsapiima müügi keelu tarvidust põhjendatakse 1) piima turustamise organisatsiooni, 2) rahvatervishoiu ja 3) linnaümbruse karjamajanduse arendamise seisukohalt.

Praeguse killustatud piimaturustamise viisi juures, kus iga tootja ja jällemüüja tegutseb omaette, piimaturg on häiritud mitmesugustest nähtustest, mis riivarvad nii tootjate kui ka turustajate ja tarvitajate huve. Iseloomulikemaiks olevat nähtused, et Tallinna varustamine piimaga on korrapäratu: suvel on piima külluses, talvel aga napilt; hindades esinevat suurend kõikumised; halvavad olevat ka transpordi olud, samuti ei olevat ühtlane piima väärtus, puuduvad turustatava piima eelkontroll jne. Piima turustamise organisatsioonis, kus piima hankimist ja jagamist linnas korraldavad peamiselt piimatallitused

loodetavat eelmimetatud puudused viia miinimumini.

Rahva tervishoiu seisukohalt II valiku rõõsa-piima müügi keeluga suudetavat turult kõrvaldada tundmata ja mõnikord tervishoidlikult kahtlase või kardetava päritoluga piim ning asendada see tootmiskontrolli all seisva I valiku rõõsapiimaga ja nõuetekohaselt pastöriseeritud piimaga. Sellega väheneks tunduvalt nakkushaiguste (tüüfus) leviku võimalus ja hoitaks ära oletatav inimeste nakatamine veisetsiilkusega.

Organiseeritud piimaturnustamise korral on võimalik sisse seada piimatootjatele piima eest maksmist kvaliteedi järgi (rasva %, reduktaas jne.). Kvaliteedi järgi maksmine omakorda tõstataks karjapidajate huvi toota parema väärtusega piima.

Inglise metsaostud Venest.

Läbirääkimisel vene metsa ostu asjus ei suudetud jõuda kokkuleppele teatud kindla koguse kohta, nagu eelmisel aastal. Läänud aastal ei suutnud vene temale lubatud kvootet — 425.000 std. — täita. Nüüd müüakse Inglises vene metsa vabal müügil, nagu kõigi teiste riikide metsa, ning nähtavasti väga hea eduga. Esialgu võistlevad importöörid just vene metsasaaduste juures, kuna teiste maade metsasaaduste ostudes valitseb peaaegu vaikus. Arvatakse, et vene metsa müüakse käesoleval aastal Inglises umbes 400.000 std. ümber. Vene metsasaaduste väljavedu kõigisse maisse kokku arvestatakse käesoleval aastal umbes 950.000 std. 1.084.000 std. vastu eelmisel aastal.

Soome on müünud senini käesoleva aasta arvel Inglisse veidi üle 400.000 std. Metsaoksjonite ajal olid aga hinnad madalad ja seepärast ei julgenud paljud saeveskid endid varustada suuremate tagavaradega. Ja kuna palgihinnad olevat nüüd märksa kõrgemad, siis võivat osta ainult eeldusel, et laudade, plankude jne. hinnad jäävad püsima või veelgi tõusevad, selles ei julgeta aga olla kindel ja see pidurdavat omajagu Soome toodangut mingi müüki Inglisse.

Müügid Rootsist arvatakse 820.000 std., mis olevat küll veidi rohkem kui eelmisel aastal, kuid vähem kui paljudel teistel viimastel aastatel.

Käesoleval aastal on oodata metsasaaduste väljaveo vähenemist ja madalale tasemele jäämist

Kaubandus-tööstuskoda, arutanud ülaltoodud kavatsust ja selle kohta esitatud põhjendusi, pooldaks põhimõtteliselt piimamüügi korraldamist usentraliseeritult (mitte aga monopoli näol) piimatööstuste kaudu, kuid säärasel viisil, et I valiku piim jääks müügile lahtiselt toorpiimana ja II valiku piim oleks müügil ainult pudeleis pastöriseeritult, kuid samal ajal ka pudeleis toorpiimana.

Tootjal ei tohiks olla õigust piima tarvitajale otseselt kätte toimetada, vaid piimamüüki peaks toimuma piimatööstustest ja sealt piimakaupluste kaudu tarvitajale. Sel viisil suudetaks tagada II valiku piima kõrget kvaliteeti, samuti oleks piima väärtuse eest vastutajaks piimatööstur, kuna kaupmehe osa selles ketis oleks olla vaid vahendajaks piimatöösturi ja tarvitaja vahel.

kolme Euroopa tähtsama metsa väljaveo maa poolt.

Kanada müüs läänud aastal Inglisse oma metsa 60.000 std. vähem kui eelmisel aastal, ja arvatakse, et käesoleval aastal müügid sealt vähenevad veelgi. Esiteks avanesid Kanadale tollialanduste tõttu paremad võimalused oma metsa paigutamiseks Ühendriikide turule ning teiseks olevat sealsed ekspordöörid käesoleval hooajal nõudnud nii kõrgeid hindu, et see, eriti viimasel ajal, teinud äri võimatuks.

Kinnitatakse ühtlasi, et Kanada võib küll vähendada oma hinnatõusumisi, aga nimetatud maa ei saavat lihtsalt müüa kasuga oma metsa viimase kahe aasta hinnataseme juures. Inglise ostja aga eelistab euroopa puud, kui hinnad on samad.

Mis puutub väljavaateisse Briti turu nõuete seisukohalt, siis tuleb arvestada seda, et ehitustegevus hakkab jääma pikkamööda vaiksemaks ning seega nõudmine metsa järele väheneb. Praegu on aga arutusel Briti riigikaitse küsimus, millele lähemate aastate kestes arvatavasti kulutatakse mitu sada milj. naela. Sellest langeb suur osa laevastikule. See ennustab nõudmise suurenemist metsasaadusile, plankudele jne. Arvatakse, et sellega tasakaalustatakse tagasimineki, mis tekib ehitustööde vähenemisest. Üldiselt on väljavaated metsamüügiks käesoleval aastal head.

Riigikohtu otsus füüsilisilt isikuilt võetud erimaksu tagasimaksu asjus.

Riigikohtu administratiiv-osakonna toimetus nr. 711 — II/1934.

Riigikohus, administratiiv-osakonnas, 1934. aasta novembrikuu 30. päeval Tartus avalikul kohtuistungil arutas N.N. kaebust maksudevalitsuse otsuse peale 28. aug. 1934. a. erimaksuna ettemaksetud raha tagasimaksmisest keeldumise pärast.

Riigikohtule antud kaebuses palub N.N. tühistada maksudevalitsuse otsuse 28. aug. 1934. a. temale 117 kr. 25 s. mittemaksmise kohta, mis ta on ülemäära maksnud füüsilisilt isikuilt võetava erimaksu arvel, seletades: 1) et ta on palunud ülemäära maksetud raha tagasi maksta 13. III 1934. a. Määrus riigi eelarve tasakaalustamiseks, tööpuuduse vastu võitlemiseks ja töövõimaluste soetamiseks füüsilisilt isikuilt võetava erimaksu määruse täiendamise ja muutmise kohta olevat avaldatud ja maksuma hakanud alles 19. III 1934. a.; 2) et maksustamiskorralduse seaduse § 122 järgi maksetakse ülemäära maksetud summad maksnikule tagasi; 3) et riigi eelarve tasakaalustamise, eramajanduse korraldamise ja tööpuuduse vastu võitlemise seadus andvat küll vabariigi valitsusele teatavad õigused määruste väljaandmiseks riigi eelarve tasakaalustamiseks, kuid need määrused ei võivat käia põhiseaduse ja teiste seaduste vastu. Riigi eelarve tasakaalustamiseks jne. määruse täiendamise ja muutmise määruse § 15 olevat aga vastolus MKS § 121 ja § 122-ga; 4) et põhiseaduse § 83 järgi võivat avalikku maksu peale panna üksnes seaduse alusel ja olevat ülekohtune ning põhiseaduse ja seaduse vastane määruse nõue, et korralik maksnik peab maksuma ülemäära maksetud raha ebaseadusliku maksuna, kuna korralik maksnik sellest „lisamaksust“ on vabastatud. N.N. kaebuse kohta on maksudevalitsuse direktor riigikohtule esitanud järgmise seletuse: 1) et erimaksu määruse muutmise määrus ütleb kategooriliselt, et ettemaksud, mis ületavad määruse § 8 korras arvutatud maksu, ei kuulu tagasimaksmisele, mispärast alates 19. märtsist 1934. a. ei olevat olnud mingit võimalust ettemaksude arvelt summasid tagasi maksta; 2) et määruse § 15 muutmisega on vabariigi valitsus muutnud erimaksu arvel maksetud ja sissenõutud ettemaksude avansi iseloomu, andes ettemaksudele erimaksu pärismaksu tähenduse. Riigi eelarve tasakaalustamise seaduse § 5 III lõike põhjal olevat vabariigi valitsusel selleks täieline õigus olnud ja MKS § 121 ja 122 ei olevat kehtivad erimaksu osade kohta, kuna nad

korraldavat ainult ülemäära maksetud maksude tagasimaksmist; 3) et erimaksu määruse § 15 teine lõige eitavas vormis määravat ära maksukohustuse ulatuse. Selle maksu alused ja suurus olnud maksukohuslasele aegsasti teada ja isikuilt, kes seda tahtjaks pole maksnud vabatahtlikult esialgse ettemaksu näol, nõutud administratiivkorras sisse esimene osa 15. III 1933. a. kuni 19. III 1934. a. ja teine osa 15. XII 1933. a. kuni 19. III 1934. a. Seega olevat põhjendatud eeldus, et kellelt ei ole suudetud maksuvõlga sisse nõuda neis ajavahemikes, need ei ole võimelised oma rahalisi kohustusi täitma ja vab. valitsus võis selle tõttu ka loobuda neilt tasumata maksuvõla sissenõudmisest.

Asja arutanud ja prokuröri arvamise kuulunud, leiab riigikohus: Riigi eelarve tasakaalustamise, eramajanduse korraldamise ning tööpuuduse vastu võitlemise seaduse (RT 92 — 1932. a.) § 5 andis vabariigi valitsusele õiguse võtta erimaksu kaubanduslikelt ja tööstuslikelt ettevõtteil ning isikuilt, jättes vabariigi valitsuse määrata maksustamise viisi, maksuvaba tulumäära ja maksimummäärad selles paragraafis näidatud otstarbeiks ja aluseil. Sama seaduse § 6 järgi kohaldatakse vabariigi valitsuse poolt maksmapandud maksukorraldustele maksustamiskorralduse seaduse eeskirjad. Selle seaduse põhjal vabariigi valitsuse poolt maksmapandud erimaksu määruse (RT 100 — 1932. a.) § 8, 9 ja 12 põhjal määratakse erimaks maksustamisotsustega MKS eeskirjade kohaselt, kuid enne maksustamisotsust pidid § 14 tähendatud maksukohuslased erimaksu katteks maksuma ettemaksu 15. III 1933. a., mis § 15 järgi kuulus arvessevõtmisele erimaksu määramisel. Vabariigi valitsuse määrusega 2. III 1934. a. (RT 24 — 1934) on § 15 muudetud ja selle järgi ei kuulu ettemaksudena tasutud summad, kui nad ületavad maksustamisotsusega arvutatud maksu, tagasimaksmisele. Avalike maksude või kooramatuste pealepanemine kodanikele võib põhiseaduse § 83 põhjal sündida üksnes seaduse alusel ja erimaksu korraldamisel on vabariigi valitsus seotud riigi eelarve tasakaalustamise jne. seaduses tõmmatud piiridega ja alustega. Selle seaduse § 6 järgi tuleb erimaksu korraldamisel kohaldada maksustamiskorralduse seaduse eeskirju ja sellekohaselt pidi ka erimaksu määramine sündima maksustamisotsustega MKS eeskirjade kohaselt riigi eelarve tasakaalustamise seaduse ja vabariigi

valitsuse määruste alustel ja piirides. Riigi eelarve tasakaalustamise seaduse § 6 ja MKS §§ 121 ja 122 järgi on kodanikud kohustatud erimaksu maksma maksustamisotsustega kindlaksmääratud suuruses, nagu seda nägi ette ka vabariigi valitsuse määrus 30. XII 1932. a. füüsiliselt isikult võetava erimaksu kohta § 15-as. Määruse § 15 muudetud kujul osas, mis määrab, et määruse § 14 alusel tehtud ettemaks erimaksu arvel ei kuulu tagasimaksmisele, olgugi et see ületab maksustamisotsusega määratud erimaksu, on otseses vastolus MKS §§ 121 ja 122-ga, ja sellase korraldusega on vabariigi valitsus ka ületanud oma võimupiire erimaksu korraldamisel, mis temale on antud riigi eelarve tasakaalustamise seadusega. Käebaja maksukohustuse ulatus erimaksu alal oli seadusepärast kindlaks määratud maksustamisotsusega, ja kui ta selle maksu arvel

oli tasunud rohkem kui ta selleks oli kohustatud, siis on tal ka õigus nõuda, et ülemäära tasutud summa MKS §§ 121 ja 122 põhjal kantaks teiste riigimaksude arvele või maksetaks temale tagasi. MKS §§ 121 ja 122 muutmiseks oma määrusega ei ole vabariigi valitsusel õigust ja asja otsustamisel ei saa arvestada vabariigi valitsuse määruse § 15 muudetud kujul, sest riigivõimu ei saa põhisead. § 3 põhjal keegi teostada muidu kui põhiseaduse või põhiseaduse alusel antud seaduste põhjal ja PS § 83 põhjal ei saa vabariigi valitsuse määrustega iseseisvalt, ilma vastava seadusliku aluseta, suurendada kodanike maksukohustusi.

Kõigil eeltoodud põhjusil adm. k. k. § 21 ja 22 p. 2 põhjal riigikohus otsustas maksudevalitsuse otsuse 28. augustist 1934. a. tühistada ja asja saata maksudevalitsusele uueks otsustamiseks.

Äride register veebruarikuu teisel poolel.

Registreeritud firmad:

1. Alfred Albe i, Nõmme, Haava 13, toiduainetekauplus.
2. Evdokia Glubokov, Tartu, Lao 2, toiduainete- ja piimakauplus.
3. Johan Hani, Tallinn, Klaasingi 13—1, rätsepatöötuba.
4. Jüri Hanson, Laiksaare v., Mõisaküla, segakauplus.
5. A. Hassin, Tallinn, Suur-Pärnu mnt. 16, saapaäri, äripidaja Aron Hassin.
6. Karl Heide, Undla v., Kadrina, mööblitööstus.
7. I. Heina, Tapa, Pikk 32, toiduainetekauplus, äripidaja Ida Heina.
8. Emilie Hendriks on, Tartu, Pikk 27, toiduainetekauplus.
9. S. Hoff, Tallinn, Sauna 2, karusnahakauplus, äripidaja Siimon Hoff.
10. Mart Holm, Polli metskond, metsatööstus.
11. Erik Hopp, Tartu, Riia 4, mehaaniline jalanõudetööstus.
12. Marie Hubel, Tallinn, Kaupmehe 5, toiduainetekauplus.
13. Jenny Häusler, Tartu, Lai 17—3, rõivaõmblemis-töökoda.
14. Johannes Ilves, Tartu, Narva 78, toiduainete- ja piimakauplus ühes õllemüügiga.
15. A. Innos, Tallinn, Suur-Pärnu mnt. 33, kübaraäri, äripidaja Alma Innos.
16. J. Jaakson, Viljandi, Uueveski tee 11, toiduainetekauplus, äripidaja Jaan Jaakson.
17. Anette Jansson, Türi, Jaama 9, lina- ja linaseemnekauplus.
18. Helene Johanson, Pärnu, Riia mnt. 41, toiduainetekauplus.
19. O. Johanson'i maalritööstus, Nõmme, Olevi 18, äripidaja Oskar Johanson.
20. A. Joosep, vahetalitusagentuur „Õigus“, Tartu, Lodja 12, äripidaja August Joosep.
21. Segakauplus Boris Judenkov, Kasepää v., Kasepää k.
22. Rudolf Jurna, Nõmme, Vabaduse pst. 81, maiusainete müük autosi.
23. Paula Juul, Pärnu, Kuninga 24, söögisaal.
24. Edgar Jänes, Tallinn, Vabriku 11, naha- ja vanarauakauplus, prokurist Aleksander Jänes (piiratud volitusega).
25. J. Jänes — vanade asjade kauplus „Kesk-töö“, Viljandi, Posti 16, äripidaja Jüri Jänes.
26. A. Järv, Rakvere, Viru 15, toiduainetekauplus, äripidaja Arnold Järv.
27. Restoran „Astorja“ Jaak Järv, Pärnu, Munga 11.
28. Salme Jürgensoni kosmeetika- ja värvikauplus, Laius-Tähkvere v., Sadala al.
29. Johann Jürisson, Laatre v., vesiveski.
30. Endel Jürisson, Uue-Vändra v., Rõusa, segakauplus.
31. H. Jürisson, Taevere v., Vihiküla, segakauplus, äripidaja Hans Jürisson.
32. Arnold Kallas, Tallinn, Kuninga 6, harja- ja pintsli-tööstus.
33. V. Kallas, Tallinn, Suur-Tartu mnt. 6, pagaritööstus, äripidaja Voldemar Kallas.
34. Elmar Karels on, Tartu, Aia 76, lukusepatöökoda.
35. Elfriede Kelvets, Pärnu, Riia 57, nõude- ja toiduainetekauplus.
36. Voldemar Kilmees, Tallinn, Veizenbergi 7—4, ehitusettevõtte.
37. Johannes Kleen, Tartu, Turu 32, toiduainete- ja piimakauplus.
38. A. Klejus, Narva, Posti 65, pagari- ja kondiitriäri ja -tööstus, äripidaja Amalie Klejus.
39. Ferdinand Konno, V.-Otepää v., vesiveski.
40. Kaubanduskontor „Ideal“ E. Koslovsky, Narva, Vestervalli 13/15, äripidaja Ester Koslovsky.

41. Erich Kriisa, Tallinn, Mardi 3—8, isiklik agent (tööstusmasinad, tehnilised artiklid, nahad).
42. Johan Kurrikoff, Ulila v., jahuveski.
43. K. Kuusk, Rapla v., viinakauplus, äripidaja Karl Kuusk.
44. Hermann Kütt, Puurmanni v., jahuveski.
45. Anette Laas, Tallinn, Dunkri 13, toiduainetekauplus.
46. Ella Laas, Rakvere, Tallinna 1, õmbluse-tööstus.
47. Voldemar Laasberg, Rakvere, Lai 14, lukusepatöökoda.
48. Nikolai Laene, Väinjärve v., vesiveski.
49. J. L. Lakkuri mootorjahuveski, Maasi v., Randküla, äripidaja Johanna-Loviise Lakkur.
50. Helene Lass, Tallinn, Majaka 2-a, toiduainetekauplus.
51. Ernst Laur, Küti v., jahuveski.
52. Bruno Laury, Võru, Katarina 6, restoraan.
53. Maria Leesmann, Tallinn, Vase 9, toiduainetekauplus.
54. Leo Leis, Timo v., jahuveski ja elektri-jaam.
55. Jaan Lemberg, Tallinn, Väike-Ameerika 8, toiduainetekauplus.
56. Elmar Lemming, Tallinn, Toomkuninga 22, lihakauplus.
57. Julius Lepp, Aleksandri v., mehaanika-tööstus.
58. Ekaterina Lill, Tallinn, Liivalaia 61, toiduainetekauplus.
59. Alide Lipinsky, Tallinn, Virve 1, toiduainetekauplus.
60. Marie Lipping, Tallinn, Öle 31, juukse-tööstus.
61. D. Ljubomudrov, Tallinn, Öle 3, puuhoov, äripidaja Dimitri Ljubomudrov.
62. M. Lossmann, Viljandi, Lossi 10, valmiskleitide- ja pudukauplus, äripidaja Meeta Lossmann.
63. Kaubanduskontor F. Lueder, Tallinn, Pikk 66—1, naftasaaduste ja keemiaainete müük, äripidaja Friedrich Lueder.
64. Johannes Luhaäär, Tallinn, Jõe 21, lihakauplus.
65. Marie Luigelaht, Koigi v., Pärnurme as., segakauplus.
66. Aleksander Luik, Tartu, Fortuna 16, vanakraami- ja rauakauplus.
67. Helene Luik, Rae v., toiduainetekauplus.
68. Kudumistööstus „Polonia“ J. Lurje, Tallinn, Heeringa 12, äripidaja Jakob Lurje.
69. Aliide Lõhmus, Tartu, Võru 74, toiduainete- ja piimakauplus.
70. Paul Lõhmus, Valga, Võru 4, toiduainete-kauplus.
71. Alide Lõiv, Tartu, Kivi 58, toiduainete- ja piimakauplus.
72. Elmi Liide, Tallinn, Hollandi 20, toiduainetekauplus.
73. M. Lüllmann, Lihula al., maja nr. 16, talurahvatarvetekauplus, äripidaja Meta Lüllmann.
74. Aleksander Maaker, Tallinn, Viru 8—8, jalanõudetööstus.
75. J. Maas, Rakvere, Tartu 53, toiduainete-kauplus, äripidaja Joosep Maas.
76. Linda Maasing, Vohnja v., Vohnja as., segakauplus.
77. Aleksander Mälvik, Petseri, Turuplats 13, värvi- ja kosmeetikaäri.
78. A. Martenson, Tallinn, Vana-Viru 9, rätsepatöökoda, äripidaja Aleksander Martenson.
79. Esimene Läänemaa mehaaniline auruvärvi-mine Vennad Medell, Haapsalu, Mäe 8, B. E. S. §§ 4266—4334 ettenähtud lepingühing, osanikud Bruno Medell ja Roland Medell, osakapital Kr. 2.000.—
80. Salman Meerovitsch, Tallinn, Viru 5, agentuuräri.
81. Julius Meesek, Rakvere, Poska 4, naisterahva jalanõude tööstus.
82. Heinrich Mets, Tallinn, Suur-Tartu mnt. 74, lihakauplus.
83. Johannes Metsis, Rapla v., Rapla al., koloniaalkauplus.
84. Aleksander Michelson, Tartu, Riia 41, juuksetööstus.
85. A. Mihkelson, Seliste v., Liu k., toiduainetekauplus, äripidaja Ardalion Mihkelson.
86. Loode kohvik „Port-Artur“ J. Mihkelson, Kuressaare, Loode mets, äripidaja Johanna Mihkelson.
87. P. Mikheim, Järvesuu v., Väraska k., apteek, äripidaja Peeter Mikheim.
88. Anette Mikko, Tartu, Võru 116, toiduainete-kauplus.
89. Mihkel Miller, Taali v., metsatööstus.
90. G. Mitra ja Pojad, Krüüdneri v., Poka k., püüli-, tangu-, kruubi ja jahutööstus, täisühing, täisosanikud Georg Jüri pg. Mitri, Verner Georgi pg. Mitri ja Georg Georgi pg. Mitri, osakapital Kr. 750.—
91. Joh. Moldau, Jõhvi, Rakvere 9, pagariäri ja kohvik, äripidaja Johannes Moldau.
92. Magnus Muik, Palmse v., Võsu pansion.
93. „Ahto“ kunstlike mineraalvete- ja limonaaditööstus A. Murrík, Tallinn, Klaasingi 11, äripidaja Albert Murrík.
94. Eugenia Mutso, Tallinn, Narva mnt. 38, puuvilja- ja maiustustekauplus.
95. Jakob Mutso, Taebla v., talurahvatarvete-kauplus.
96. Elmar Mäekungas, Rägavere v., Kantküla, segakauplus.
97. Anna Mäemat'i segakauplus, Mäo v., Nurmsi k.
98. Jaan Mägi, Rakvere, Vaksali 22, nõõri-tööstus.
99. Karl Mölder, Kuressaare, Kauba 3, radioäri, elektritarbed ja jalgrattaosad.
100. Alide Möllerson, Tallinn, Kopli 10, mööblikauplus.
101. S. Möllits, Püsi v., pagaritööstus, äripidaja Selma Möllits.
102. Gustav Mühlberg, Peri v., Põlva al., segakauplus.
103. R. Mülbach, Viljandi, Lossi 19, rätsepatööstus, äripidaja Richard Mülbach.
104. Segakauplus M. Nellis, Kuressaare, Lossi 1, äripidaja Melanie Nellis.
105. Puuhoov Nikolai, Tallinn, Kopli 4, äripidaja Vilhelmine Nikolai.

106. Elmar Nooni, Tallinn, Toompuiestee 31, puuviljakauplus.
107. Ada Nordmann, Tartu, Aleksandri 3, pudu-, pesu- ja kleidiäri.
108. Grisof Norberg, Riguldi v., talurahvatarvetekauplus.
109. Jakob Nukk, Pärnu, Jannseni 14, kalapüük.
110. Helmut Nurm, Tartu, Tiigi 82, toiduaine- ja piimakauplus.
111. „Riietus“, A. Nuusa, Tartu, Ülikooli 11, rätsepatööstus, äripidaja August Nuusa.
112. Restoraan-võorastemaja „Brigitta“ M. Nägu, Viimsi v., Pirita, äripidaja Marta Nägu; prokurist Evald Seeberg-Jura.
113. Karl Närep, Laiksaare metskond, metsatööstus.
114. Bruno Nõmm, Nõva v., toiduainetekauplus.
115. Gustav Nõmtak, Varangu v., Selja as., segakauplus.
116. Autoparandus-töökoda E. Nymän ja H. Eerik, Tallinn, Narva mnt. 6, täisühing, täisosanikud Herbert Eerik ja Edvin Nymän, osakapital Kr. 500.—
117. Anna Oinas, Pärnu, Tallinna mnt. 11, kohvik.
118. J. E. Oja, Tallinn, Suur-Juhkentali 16, lihakauplus ja vorstitööstus, äripidaja Johannes-Eduard Oja.
119. P. Oja, Imavere v., segakauplus, äripidaja Paul Oja.
120. Aleksander Ojaste, Mustla alev, toiduainete- ja pagariäri.
121. Elmar Orik, Võisiku v., Meleski, talurahvatarvetekauplus.
122. Ida Osolin, Haapsalu, Poska pst. 1, suvrestoran, prokurist Johannes Roop.
123. August Otsa, Haaslava v., talurahvatarvetekauplus.
124. Grigori Ovsännikov, Irboska v., jahuveski.
125. David Paadsi, Vaimastvere v., Päde k., segakauplus.
126. Võileivatööstus „Einesta“ A. Paaver, Tallinn, Suur Tartu mnt. 79—2, äripidaja Aurelie Paaver.
127. Rudolf Pada, Emmaste v., Harju k., jahuveski.
128. Karl Pardel, Väätša v., metsatööstus.
129. Jaan Pars, Pärnu, Riia mnt. 115, restoraan.
130. H. Patune, Viljandi, Lossi 27, jalanõude- ja segakauplus, äripidaja Hilda Patune.
131. Evald Paulberg, Tallinn, Vismari 13, saun.
132. K. Peets, Türi, V.-Pärnu 16, toiduainetekauplus, äripidaja Kata Peets.
133. Gustav Peetsu, vahetalituse- ja reklaambüroo „Vahemees“, Tartu, Rüütli 4—4.
134. Elvine Pent, Paide, Turuplats 10, riidekauplus.
135. Albert Pentsop, Tallinn, Maakri 26, laevade varustamine toiduainetega.
136. A. Pflug, Tallinn, Narva mnt. 128, aiatööstus, äripidaja Arno Pflug.
137. Eiser Piel, Tallinn, Suur-Tartu mnt. 18—4, saapapealsete-töökoda.
138. Anna Pihl, Tartu, Võru 35, lihakauplus.
139. Valtu telliskivivabrik Victor Pihlak, Rapla v.
140. Segakauplus V. Piipuu, Laimjala v., Aaviku k., äripidaja Vassili Piipuu.
141. Alma Pilder, Tallinn, Uus-Kalamaja 9-a, lihakauplus.
142. Aleksander Pill, Pärnu, Lõuna 12, söögi-saal.
143. Karl Pillmann, Audru v., Malda k., jahuveski.
144. August Ploom, Sõmeru v., Näpi k., kraavikaevamine.
145. P. Ploškin, Voka v., Toila, segakauplus, äripidaja Paavel Ploškin.
146. Joosep Pokker, Kodijärve v., Unipea as., talurahvatarvetekauplus.
147. Rosalie Polgas, Nõmme, Turuplats 2, kübarakauplus.
148. Auto-plekiitööstus A. Pollimann, Tallinn, Imanta 8, äripidaja Ado Pollimann.
149. Gustav Pommer, Vastse-Antsla v., segakauplus.
150. Karl Poola, Tallinn, Kalju 5—8, sadama puhastustööd.
151. Aleksander Popov, Senno v., pudukauplus.
152. E. Prant, Tallinn, Voorimehe 4, kullasepa-äri, äripidaja Evald Prant.
153. Hilda Pruberger, Nõmme, Harku 41, toiduainetekauplus.
154. Peeter Pudan, Vana-Roosa v., Vastse-Roosa as., segakauplus riigiviina- ja õlle-müügiga.
155. Helma Puri, Tartu, Tähe 115, pudu- ja kirjutusmaterjalikauplus.
156. August Pärilin, Torma v., Lilastvere k., metsatööstus.
157. Karl Pärilin, Torma v., Lilastvere k., metsatööstus.
158. Ludvig Pärin, Märjamaa v., Konovere k., saeveski.
159. A. Pöder, Vastemõisa v., segakauplus, äripidaja Arnold Pöder.
160. Aliina Pöder, Tallinn, Vana-Kalamaja 30, juuksetööstus.
161. Andres Pöder, Kurista v., Aidu k., segakauplus riigiviina- ja õlle-müügiga.
162. Helmuth Pöder, Tallinn, Härjapea 12, toiduainetekauplus.
163. Lembit Pöder, Valga, Vabaduse 6, juuksetööstus.
164. Leena Põim, Mäksa v., einelaud.
165. Kaubandus- ja agentuurkontor „Valre“ Valdemar Redin, Tallinn, Mundi 1.
166. Juhan Rikko, Väana v., Orava k., toiduainetekauplus.
167. Paul Roddi, Rakvere, Vaksali 6, mööbli-, peegli- ja pruugitud asjade kauplus.
168. Ferdinand Samuel, Rakvere, Laada 29, viljakauplus.
169. Sumberg ja Hiie — tervishoidlike vahendite tööstus „Sanitas“, Tartu, Pelleri 32, täisühing, täisosanikud Voldemar Sumberg ja Valter Hiie, osakapital Kr. 500.—
170. A. Suurallikas, Tallinn, Katusepapi 7, pudu- ja kirjutustarvetekauplus, äripidaja Aliide-Annete Suurallikas.
171. Eduard Terna, Tartu, Kesk 45, toiduainetekauplus.
172. Anna Timofeejev, Tartu, Narva 95, toiduainete- ja piimakauplus.

173. Johann Toom, Tallinn, Turukaubamaja 31, lihakauplus.
174. Jüri Tõlpt, Imavere v., Järvavere, toiduainetekauplus.
175. Harald Vau, Tartu, Uus 41 ja Jänese 24, toiduainete- ja piimakauplused.
176. Söögisaal „Uus Central“ Helmi Veld, Tallinn, Raekojaplats 13.
177. Kaubanduskontor „Kilvet“ Evald Vender, Tallinn, Uus 2—2, lipuäri.
178. Alma Videvik, Rakvere, Laadaplats 3, jahuveski.
179. Marie Viira, Tartu, Kivi 33, leivatööstus.
180. Jaan Voog, Pärnu, Karja 10, toiduainetekauplus.
181. Richard Vähk, Tapa, Suurturg 2, pagariäri.
182. J. Öunap, Viljandi, Taitu 12, pagari- ja kondiitriäri.
16. Arnold Jõgi jätkab äritegevust, avades Narvas, Peetri pl. 8, rohu-, värvi- ja univertsalkaupluse.
17. Anna Jürgenson on avanud valmisriieteäri Tallinnas, Laadaplats 48, peab edasi samasugust äri Harju 30.
18. Karusnahatööstus ja -äri M. A. Kamenovsky ja Pojad, Tartu, Lai 39, osakapital suurendatud Kr. 6.000-ni.
19. Hans Kelvets on lõpetanud Pärnus, Riia m. 57 asunud nõude- ja toiduainetekaupluse, peab edasi Pärnus, Vee 10, koloniaal- ja majatarvetekauplust.
20. H. Kraack & Ko., Tallinn, S. Roosikrantsi 15, osakapital suurendatud Kr. 18.000-ni.
21. Leonhard Krevald on avanud Tallinnas, Tornimäe 5, kalakonservitööstuse (kalakaupluse Tallinna turul lõpetanud).
22. Oskar Kuriku segakauplus asub Leebiku vallas (varem Rannu vallas).
23. „H. Laane trükikoda“, Pärnu, äripidaja Jaan Karu on ettevõtte üle annud Karl Näkk'ile ja Berta Preitoff'ile, kes moodustasid täisühingu, osakapital Kr. 500.—.
24. Marie Laas on lõpetanud Rakveres, Vaksali 4, asunud tee- ja söögimaja, peab Tallinnas, Lembitu 7, toiduainetekauplust.
25. Oskar Lagerist on lõpetanud Lihula vallas asunud riidevärvimis-, uhtumis- ja presimistööstuse, peab edasi segakauplust Lihula vallas.
26. Rosalie Lambert'i toiduainetekauplus asub Tallinnas, Kopli 10 (varem Oskari 6).
27. August Langovits jätkab äritegevust Pärnus, Rütüti 34, firma all „Eesti valmisriieteäri“ August Langovits.
28. Hans Lepikson'i, Tallinn, Liivimäe 13, veoäripidaja, uueks perekonnanimeks on „Hiis“ ja ühes sellega firmaks „Hans Hiis“.
29. Eduard Lindemann'i turbaladu asub Tallinnas, Rana 55 (varem Petrooleumi 2).
30. Ernst Lodeson'i toiduainetekauplus asub Tartus, Herne 33 (varem Önne 38).
31. Alvine Luts jätkab äritegevust, avades Kambja vallas vesiveski.
32. Aleksander Mets jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Sitsi 16, leivatööstuse.
33. Matheas Miti nahakauplus asub Tartus, Kaubahoov 15 (varem Poe 9).
34. Karl Mosini segakauplus asub Elvas, Pikk 28 (varem Kodijärve vallas).
35. Osatühisus „Mootor“, Tallinn, põhikapital suurendatud Kr. 100.000-ni.
36. Rosalie Muskat jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Oskari 7, toiduainete- ja piimakaupluse.
37. Karl Nahkur jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Kõie 9, lihakaupluse firma all „K. Nahkur“.
38. August Nükmann'i toiduainetekauplus asub Tartus, Võru 152 (varem Võru 65-a).
39. Johann Oja on lõpetanud Kuressaares, Kopli 3, asunud manufaktuurkaupluse, peab edasi samasugust kauplust Pärnus, Riia 50.
40. Jaan Ollis jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Kaupmehe 12—1, toiduainete- ja piimakaupluse.
41. Villem Ots on avanud Rakveres, Tallinna 7, kirjutustarvete-, tubaka- ja maiusainetekaup-

Registreeritud muudatused:

1. Pauline Allik on üle annud Kuressaares, Turu 2, asuva rohu- ja värvi- ja kaupluse Boris Vassilkov'ile ühes firma „Mag. A. Allik rohu- ja värvi- ja kauplus“ tarvitamise õigusega.
2. Kaubanduskontor „Ideal“ S. Beilinson, Tallinn, S. Tartu m. 18, lõpetanud Narvas, Vestervalli 13/15, asunud osakonnana.
3. Willy Brauns'i karusnahakauplus asub Tallinnas, Narva mnt. 16/1 (varem Müüri-vahe 23).
4. Ida Demin on avanud Tallinnas, S. Roosikrantsi 19, koloniaal- ja viinakaupluse (varem registreeritud Tallinnas, Viru 1, asuvat kauplust peab edasi).
5. Daved Ehrlich on lõpetanud Tartus, Võru m., asuva jahuveski tegevuse, peab edasi Tartus, Võru 174, lina- ja viljakauplust.
6. Juulie Grant on lõpetanud Pärnus, Tallinna m. 11, asuva kohviku ning on avanud Pärnus, Jannseni 45-a, söögisaali.
7. Feige Grossmann'i, Pärnu, Pikk 11, perekonnanimi on abielludes „Matskin“ ja firmaks „Kangakudumise tööstus „Angora“ Feige Matskin“.
8. Eduard Hansum'i elektrotehniline tööstus asub Tallinnas, Narva m. 22 (var. Viru 14).
9. Peeter Heil jätkab äritegevust, avades Uue-Kariste v. toiduainetekaupluse firma all „P. Heil“.
10. Marie Heinluht on lõpetanud Pärnus, Jannseni 45-a, asunud söögimaja ning on avanud Pärnus, Tallinna m. 11, restoraani.
11. Richard Hänilene jätkab äritegevust, avades Suure-Jaanis, Pärnu 2, rohu-, värvi- ja koloniaalkaupluse firma all „R. Hänilene“.
12. Ernst Hjalmar Ingman jätkab äritegevust, avades Tallinnas, V. Pärnu m. 7—6, agentuuräri firma all „E. Hj. Ingman“.
13. August Jaakmees jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Apteegi 7, pagariäri.
14. „Tallinna siiditööstus M. Jegorov“ asub Tallinnas, Volta 3 (varem Veerenni 29).
15. Klaasi- ja metsatööstuse A/s. Järvakandi tehased, Tallinn, lahkunud juhatause liige Gerhard Luikk, kelle asemele on astunud kandidaat Aleksander Oinas. Piiratud prokuura on antud Karl Melts'ile ja Boris Lindeberg'ile.

- luse, peab edasi Tallinnas, Harju 44, kirjutustarvete- ja piltpostkaartidekauplust.
42. August Ottis jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Tatari 3, sadulsepatöökoja.
  43. Anna Palgi õmblustöökoja asub Narvas, Posti 45—1 (varem Vestervalli 16-b—1).
  44. Anton Palm'i lihakauplus asub Tallinnas, Linda 8 (varem Linda 7).
  45. Anette Poomann jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Toom-Kuninga 26, toiduainetekaupluse firma all „A. Poomann“.
  46. Karl Pärmi, Tartu, Kroomuaia 1, firmaks on „Metallkaupade vabrik Karl Pärmi“.
  47. Lovise Pärni jätkab äritegevust, avades Tallinnas, V. Ameerika 23, toiduainetekaupluse.
  48. Alfred Raitsepp on lõpetanud toiduainetekaupluse Peetri v., peab edasi segakauplust Vaivara vallas, Tüürsamäel.
  49. Benjamin Rubanovitš on lõpetanud Tallinnas, Harju 24, asuva valmisriieteäri, peab edasi valmisriiete- ja galanterii-kauplust Tallinnas, Harju 22/24.
  50. „Mehaaniline jalanõudetööstus „Standard-Nool“ G. Räämet ja A. Kuningas“ asub Tallinnas, Vabrikui 59 (varem Pikk 30).
  51. Rudolf Seene mööblikauplus asub Rakveres, Pikk 1 (varem Lai 13).
  52. Tartu Tööstuse Pank, Tartu, surma läbi lahkunud panga esimehe asetäitja Konrad Pfaff'i asemele on valitud Harry Lieven ja juhatuse liikme asetäitjaks valiti senine prokurist Voldemar Reinartz.
  53. Karl Toffer jätkab äritegevust, avades Pärnus, Gildi 8, raua- ja puutööstuse.
  54. Jahu- ja saeveski August ja Robert Treffner, Pühajärve v., täisosanik August Treffner surnud, ettevõtte on üle läinud Robert Treffner'ile, kes tegutseb ainuisikliku äripidajana firma all „Robert Treffner“.
  55. Graafikatööstuse tarvete äri Kr. Uggur asub Tallinnas, S. Karja 3, II korral (varem Pikk 40).
  56. Aleksander Viibergi toiduainetekauplus asub Narvas, 7. Peetri 21 (varem 2. Peetri 3).
  57. August Zero jätkab äritegevust, avades Tallinnas, S. Roosikrantsi 6, mööblitööstuse.
  58. Jakob Zirna, Tartu, Kalaturg 5-a, pruugitud asjade kauplus, äripidaja uueks perekonnanimeks on „Randam“ ja firmaks „Jakob Randam“.
  59. Pindres Zysman jätkab äritegevust, avades Tartus, Kivi 36, konservitööstuse firma all „P. Zysman, Esimene Tartu Konservitööstus „Konserv““.

Tegevuse lõpetamine registreeritud:

1. Karl Anier, Tõlliste v., Uniküla as., talurahvatarvetekauplus.
2. Ed. Arm, Tallinn, Vambola 7, lihakauplus, äripidaja Eduard Arm.
3. Jaan Bachmann, Kõpu v., metsatööstus.
4. Leena Beesen, Tallinn, Heeringa 3, puusärgiäri.
5. Emilie Erenbusch, Valga, Vabaduse 43, toiduainetekauplus.
6. Julie Grant, Pärnu, Tallinna mnt. 11, kohvik.
7. Albert Heinpuu, Tallinn, Nurme 1, liha-kauplus.
8. Pauline Hendrikson, Elva, Kesk 16, segakauplus.
9. Karl Hinnno, Lohusuu v., metsatööstus.
10. Andres Hint, Taali v., metsatööstus.
11. Jakob Ilm, Nõmme, Haava 13, toiduainetekauplus.
12. Jaan Irmei, Laiksaare v., Pihke k., metsatööstus.
13. Eduard Isok, Tallinn, Lembitu 18, pruugitud mööbli ja majakraamikpl.
14. Martin Jaanson, Pärnu, Riia 41, toiduainetekauplus.
15. Gustav Jakobson, Tartu, Puuturg 7, pesu-, kleitide- ja pluusikpl.
16. A. Johanson, Viljandi, Tartu 32, toiduainetekauplus, äripidaja Arnold Johanson.
17. Helene Johanson, end. Hollandi pesukauplus, Tallinn, Mundi 3.
18. August Juhan, Rapla v., Rapla al., riigiviinakauplus.
19. Mart Järv, Küti v., Pajusti, segakauplus.
20. Elfrida Jürgen, Suure-Jaani, Viljandi 3, toiduainetekauplus.
21. Juhan Jürgenson, Tallinn, Laadaplats 48 ja 49, valmisriietekauplus.
22. K. Kingissepp, Olustvere v., tuuleveski, äripidaja Karl Kingissepp.
23. Melania Kristoforov, Tallinn, Kaupmehe 5, toiduainetekauplus.
24. Viktor Laar, Tartu, Võru 92, toiduainetekauplus.
25. Lisette Laast, Tallinn, S. Pärnu mnt. 26, maiusainetekauplus.
26. Alma Labi, Tallinn, Hollandi 20, toiduainetekauplus.
27. Jaan Lagus, V. Kariste metskond, metsatööstus.
28. August Langer, Tartu, Turu 32, toiduainete- ja piimakauplus.
29. Eduard Lapp, Polli v., ehitusettevõtte.
30. Söögisaal „Suomi“ E. Lerch-Puusik, Tallinn, Vene 4—12, ärip. Edvarda Lerch-Puusik.
31. August Liiv, Uue-Vändra v., metsatööstus.
32. Leontine Lilleprom, Tallinn, Kalarand 10—11, soolakalalauplus.
33. Kustas Linnebach, Tallinn, Tsemendi 5, lihakauplus.
34. O. Lomp, Viljandi, Posti 9, lihakpl., ärip. Oskar Lomp.
35. J. Lorup, V. Võidu v., kivilööv, äripidaja Jaan Lorup.
36. Hans Luukk, Pärnu, Riia mnt. 73 ja Jannseni 4, segakpl. ja restoraan.
37. August Lüllmann, Lihula al., maja nr. 16, talurahvatarvetekpl.
38. Feige Matskin, Pärnu, Tallinna mnt. 9, mütsikauplus.
39. Hermann Meister, Käru metskond, metsatööstus.
40. Ida Mets, Tallinn, Sitsi 16, leivatööstus.
41. Juli Mey, Petseri, Tartu 6, teemaja.
42. Ilmar Mikker, Tartu, Lao 2, toiduainete- ja piimakauplus.

43. Mihkel Mikko, Tartu, Võru 116, toiduainetekauplus.
44. Hirlanda Muru, Satserinna v., villatööstus.
45. Leena Muuk, Tartu, Aleksandri 1, kübaraäri ja tööstus.
46. A. Mõttus, kondiitri- ja pagariäri, Viljandi, Tartu 12, ärip. Alma Mõttus.
47. Dimitri Nekludov, Vilo v., V. Ratševo k., jahuveski.
48. A. Nellis, Kuressaare, Lossi 1, segakauplus, ärip. Aleksei Nellis.
49. August Niggul, Porkuni v., Porkuni as., jahuveski.
50. Edgar Ottas, rohu-, värvi- ja koloniaalkpl., Suure-Jaani, Pärnu 2.
51. Alma Pabut, Tallinn, Kalda 12, restoraan.
52. Aleksanderr Palu, Pärnu, Riia 273, õllekauplus.
53. Jaan Patune, Viljandi, Lossi 27, jalanõude ja segakauplus.
54. Aleksander Paulberg, Tallinn, Vismari 13, saun.
55. Mihkel Paulberg, Tallinn, Vaestekooli 1, saun.
56. Marie Perner, Pärnu, Rääma 13, toiduainetekauplus.
57. Valtu Telliskivivabrik T. Pihlak, Rapla v., ärip. Toomas Pihlak.
58. Selma Pihlap, Pärnu, Jannseni 31, toiduainete- ja piimakauplus.
59. Johannes Pitea, Tallinn, Müürivahe 9, kübaratööstus.
60. A. Plaat, Venevere v., segakauplus, äripidaja Aleksander Plaat.
61. Oskar Pärtel, Peri v., jahuveski.
62. Marie Rutopeöld, Tallinn, Toompuiestee 18.
63. Jahuveski ja viljakauplus Ferdinand Samuel ja Mart Sepp, Rakvere.
64. Eduard Sokk, Hummuli v., talurahvatarvetekauplus.
65. Anna Tillmann, Linnamäe v., segakauplus.
66. Praskeva Timofejev, Tartu, Narva 95, toiduainete- ja piimakauplus.
67. Irene Tšaplinsky, Pärnu, Vilmsi 25, toiduainetekauplus.
68. Tõnis Tõnutare, Tori v., metsatööstus.
69. L. Viherbaum, Tallinn, Falkpargi 14, majandustarvetekpl., ärip. Lydia Viherbaum.
70. Talurahvatarvetekauplus J. Ökva, Vastsekuuste, ärip. Julius Ökva.
71. Harry Ziehr, Tallinn, Kaarli pst. 7—5, karja- ja toornahkade ostu-müügiäri.

Õiendus.

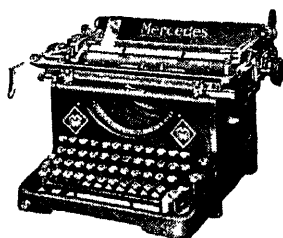
„Kaubandus-tööstuskoja Teatajas“ nr. 5—1936. a. on äride registri andmete all trükitud „Registree-ritud muudatused — 47. „Väärtmetallide & Mär- kide Tehas Roman Tavast“ — peab olema:

„Väärtmetallasjade & Märkide Tehas Roman Tavast“.

Kirjutusmasin MERCEDES on moodsa bürootehnika tippsaavutus!

MERCEDES

kirjutusmasinad kontorite ja asutuste jaoks on vaatamata oma peenele konstruktsioonile vastupidavad ja kergelt käsitatavad.

Peaesindaja:

M E H K S & K o

Tallinn, Vene 19, Tallinn

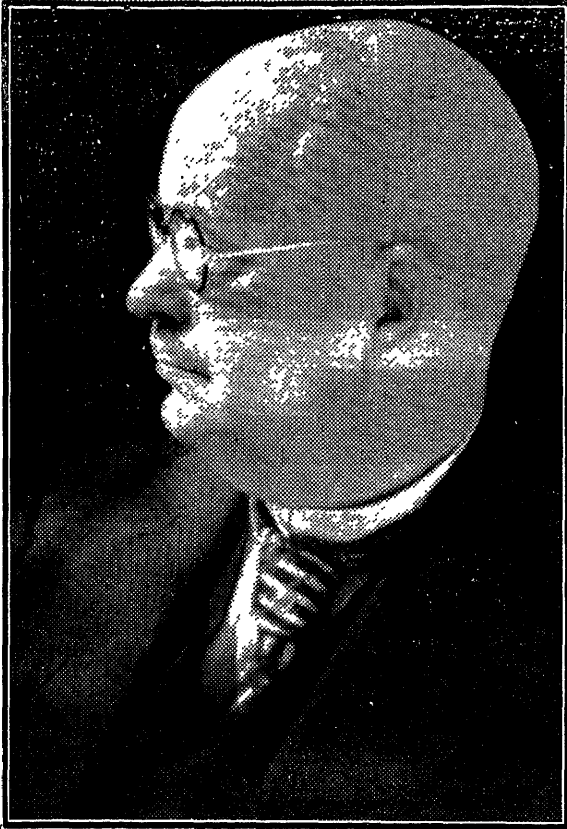
Telefonid: 469-49, 472-64

Kirjad, mis on kirjutatud **MERCEDES**-masinal, saavutavad edu!

Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt.

Dir. Georg Sommer †.

28. märtsi õhtul kell 10 suri oma kodus Tallinnas Kohila paberivabriku asjaajaja-direktor Georg Sommer. Kadunu põdes juba kauemat aega südamehaigust ja reumat. Kuid sellest hoolimata juhtis ta oma ettevõtet kuni viimase ajani.

Kadunu oli sääraseid mehi, kes karmis eluviisiluses väikeselt alates tõusis ajaajooksul suure vabriku juhiks ja osanikuks.

Georg Sommer sündis Riias 18. märtsil 1869. aastal õlletehase omaniku pojana. Lõpetas Riia kaubanduskooli, teenis Riias 1885.—1898. a. mitmes ettevõttes. 1898.—1901. a. oli Tallinnas „Dvigateli“ vabriku peakassahoidjaks. 1901.—1903. a. Fr. Viegandi masinavabriku juhatuse volinikuks ja 19. augustil 1903. a. kutsuti ta kolm aastat varem asutatud Kohila puupapi- ja kartongivabriku asjaajajaks. Neli aastat hiljem, kui suurendati Kohila vabriku tegevust, valis aktsionääride koosolek kadunu vabriku kaubanduslikuks direktoriks ja 3. märtsil 1912. a. mainitud vabriku juhatuse liikmeliks ning asjaajajaks direktoriks, missugusel kohal ta oli kuni surmani.

Dir. Georg Sommeri elutööks osutub Kohila paberivabriku väljajehitamine moodsaks ettevõtteks, mis omandas juba enne sõda oma saadustele hea kuulsuse.

Seltskonnas tunti Georg Sommerit kui simpaatset, heasüdamelist ja õiglast inimest ning helde annetajat, kellel oli veel erilise huvi kunsti vastu.

Kadunut jäävad leinama abikaasa, poeg ja tütar väimehega, ja suur arv sugulasi ja sõpru.

Tartu Kaupmeeste Selts 10-aastane.

Pühapäeval, 8. märtsil s. a., pühitses Tartu Kaupmeeste Selts oma 10-aastase tegevuse juubelit. Seltsi asutamine oli tingitud asjaolust, et tahteti koondada Tartu väikekaupmehi. Organiseerimistöö on kannud vilja ja selts oma 200-liikmelise perega võib rahuldustundega vaadata tagasi tehtud tööle. Selts on palju aidanud kaasa väikekaupmeeste organiseerimises ja on olnud ühelks kindlaimaks aluselks Kaubandus-tööstuskoja väikekaubanduse seltsioomile. Tartu esindajailks koja väikekaubanduse sektsioonis on eranditult olnud Tartu Kaupmeeste Seltsi kuuluvad liikmed.

Juubelipidustused algasid aktusega Tartu Käsitöölilste Seltsi ruumides. Avasõna ütles seltsi esimees Hendrikson; tervitusi töid Tartu linna poolt linnapea kindral A. Tõnisson, Kaubandus-tööstuskoja poolt nõunik A. Mändvere, Üleriikliku Kaupmeeste Seltside Keskkliidu poolt esimees H. Simm, Kaubandus-tööstuskoja väikekaubanduse sektsiooni poolt esimees K. Muutlikas ja paljude teiste organisatsioonide esindajad.

Aktusele järgnes samades ruumides pidulik koosviibimine, millest võttis osa üle 200-liikmeline pere. Koosviibimine kestis hilja ööni.

Laevaomanikud ei poolda kollektiivlepingut.

Ajalehtedes ilmunud sõnumi puhul, et meremeeste ühing kavatsesvat jälle üles tõsta kollektiivlepingu küsimuse, teatatakse Laevaomanike Ühingu, et laevaomanikele on kollektiivleping täitsa vastuvõtmatu ning et selle sõlmimine ei või tulla praeguses laevasõidu olukorras kõne alla. Ei meremeeste ega laevaomanike organisatsioonid ole nii kaugemale arenenud, et võiks kollektiivlepinguid siduvalt sõlmida kõikide meremeeste või laevaomanike nimel. Meremeeste kooguarv ja valik on mitu korda suurem kui ühingu ümber koondunud meremeeste arv ning individualistlik tööjõu valik annab märksa paremaid

tagajargi kaubalaevastiku arengu mõttes kui valik kollektiivses järjekorras. Praegune laevasõidu seisukord ja võistlus on liiga tõsine selleks, et Eestis hakataks tegema eksperimente, mille eesmärgiks parimal juhul on vaid liikmete varbamine ühinguks, mitte aga Eesti laevasõidu arengu kasu. Eestis on meremehed mõjuvalt kaitstud teenistustingimuste suhtes meremeeste ja munsterdamise seadusega, mistõttu ei ole ka faktilist vajadust kollektiivlepingu järgi.

Ka korraldab meist palju kaugemale arenenud Soome laevasõit oma teenistuse vahetõttu samuti individualistlikul alusel.

Laevaomanike seisukoht uue meremeeste registreerimise ja munsterdamise seaduse asjus.

Veeteede valitsuse poolt Kaubandus-tööstuskojale seisukoha võtmiseks saadetud meremeeste registreerimise ja munsterdamise seaduse muutmise kava oli laevasõidu sektsioonis ja Laevaomanike Ühingu läbivaatamisel, kus avaldati seisukoht, et väljatöötatud kujul on seaduse muutmise kava täiesti vastuvõetav. Ei pooldata praegust meremeeste kodu alluvaks tegemist veeteede valitsusele, mille juures juhatus

muutuks nõukoguks, kelle otsuseid võib veeteede valitsuse direktor muuta. Arvatakse, et niisugusesse asutusse vaevalt leidub soovijaid laevaomanike hulgast, seda vähem, et selektsiooni labiviimine jaaks veeteede valitsusele.

Samuti ei pooldata munsterdamise osas ette võetud muudatusi ja põhimõtteid, mis teevad munsterdamise osalt veel keerulisemaks ning annavad munsterdajale liiga suured ja ühekülgsed õigused teenistusvahetõttu segamisel.

Teisest küljest tervitatakse rannasõidu munsterdamise lihtsustamist. Laevaomanike arvates peaks administratiivalad täitsa eraldatama meremeeste kodust. Munsterdamine ja asjaajamine tuleks lihtsustada ja keerulised palgamaksu arvestused ära jätta. Meremeeste maja ülalpidamiseks peaksid minema laevamaksud, nagu näevad ette rahvusvahelised kokkulepped. Vastav muudatus on viidud läbi ka Soomes. Arvamises soovitakse lõpuks, et kui ette võtta seaduse muutmise kava, siis oleks soovitatav enne vastavas segakomisjonis põhjalikult kaaluda aluseks võetavaid põhimõtteid ning nende alusel välja töötada lõplik seaduse muutmise kava.

Rannasõidu-laevastiku seisukorra parandamisele.

Eesti rannasõidu purjelaevastik, mil sisetranspordis on suur tähtsus, on viimaseil aastail kiiresti kadumas.

Läinud aastal see laevastik vähenes 12 laeva võrra, ja kuna laevad peavad sõitma kinnitamata, siis vastavalt sellele kaotas rannarahvas oma varanduse.

Rannasõidu purjelaevastikule andis suure hoobi ka Soome-Eesti kaubaleping, võttes nendelt laevadelt osa Soome vedusid. Viimaseil aastail aga on eriti madalad prahid rannasõidus avaldanud oma mõju, kuna vedude vähenemise tõttu võistlus on prahid viinud alla omahinda.

Seisukorra päästmiseks pandi Laevaomanike ühingu algatusel läinud aastal väikelaevade omanike poolt maksuma minimaalveonormid, mida toetas veeteede valitsus, kelle ettepanekul valitsus kiitis heaks ka riiklike laevade võistluse kaotamise. — Kahjuks ei saanud minimaalnorme täiel määral läbi viia, mille juures suurimaks takistuseks oli riigi metsatööstuse ja ühe suurema vabriku vastuseismine uutele normidele. Eelolevaks navigatsiooniks on otsustatud normid k'ndlasti panna maksuma.

Kaubandus-tööstuskoda korraldab ankeedi väikelaevade omanike hulgas, kes üksmeelselt paluvad normide teostamist. Kuigi vahepeal laevade kulud on tõusnud, nagu purjeriie, trossid, värvid

„LUX“
 ELEMENDID
 AKKUMULAATORID
 JA NENDE OSAD
 TEL. 306-67

K. MÜHLWERK

JAAMA T. 6, TALLINN

j. t. materjaalid, on otsustatud ka käesolevaks aastaks panna maksma minimaalsed l. a. normid. Veeteede valitsus toetab täiel määral seda aktsiooni ja riigi metsatööstus on annud mõista, et see võib aasta normides ettenähtud prahte maksta.

Loodetavasti ei tee ka eratööstused selleks takistusi.

Kaubandus-tööstuskoja poolt töötatakse välja ka rannalaevade veolepingu normaal-vorm ja määratakse laevade nõudmise-pakkumise hõlbustamiseks üks usaldusmaakler, kes vahetalituse eest saab kindla protsendi, — nimelt 1% prahist. Kuid lepinguid võib sõlmida ka otseteel.

Organiseerimine kohapeal jäetakse väikelae-vade eneste hooleks, võttes allkirjad, et keegi alla normide laevu 1936. a. navigatsiooniks ei prahi. Paralleelselt astutakse ka samme selleks, et takistada spekulatiiv-maaklerite tegevust, kes veod võiksid võtta endale ja need siis laevadele odavamini välja anda.

Rannalaevastiku seisukorra parandamine on riikliku tähtsusega ülesanne ning peaks leidma kõikide asjaomaste isikute ja asutuste üksmeelset toetust.

Eesti kaubalaevastik suureneb jõudsasti.

Viimaste kuude jooksul on eesti lipu alla tulnud juure rida uusi kaubaveoaurikuid. Nii on ostuteel omandatud:

A/l. „Estonia“,	1114	br.-rg.-tn.,	1910	a. ehit ; om. Pärnu Laeva A/S
„Julia“,	1885	„	1906	a. „ Silberberg, Rem- melgas, Onno j. t.
„Aegna“,	563	„	1904.	a. „ G. Sergo & Ko.
„Merkur“,	1415	„	1913.	a. „ J. Rang ja Ko.
„Mars“,	1415	„	1912.	a. „ J. Rang ja Ko.
„Kaida“,	510	„	1902.	a. „ E. Bergmann & Ko.

Kokku on 1936. a. esimese kahe kuu jooksul kaubaveoaurikuid tulnud juure 6 aurulaeva, 6902 br.-rg.-tn., missugune juurekasv on meie kaubalaevastiku üldarvu kohta üsna tunduv.

Hülgepüüdjad mures nahkade rea-liseerimise pärast.

Saaremaa kalandusühing esitas põllutöökoja kaudu majandusministeeriumile märgukirja hülgepüügi ja hülgenahkade realiseerimise küsimuse kohta. Märgukirjas öeldakse, et viimaseil aastail on hülgenahkade hinnad olnud rahuldavad, mis virgutasiid püügile. Käesoleval aastal olevat aga märgata, et kohalikud tarvitajad ei taha maksta endisi hindu, sest imporditavalt hülgenahkadelt olevat loota sisseveotolli alandamist. Kuna hülgepüük on ühenduses suurte raskuste ja

riisikoga, ei õhutavat odav hind enam hädaohtlikku püüki.

Majandusministeeriumist seletatakse, et hülgenahkade impordi küsimust ei olevat tänavu veel tõstetud päevakorrale, kuid ministeerium ka-vatsevat võtta arvesse, kui mõni hülgenahkade impordi küsimuse võtab üles, et ka kodumaal püütud hüljeste nahad leiaksid ostmist.

Rakendus-kunsti Ühing „Rakü“ avas rakendus-kunstiliste tööde vastuvõt-mise büroo.

„Rakü“ juhatus teatab, et ühing on asutanud rakendus-kunstiliste tööde vastuvõtmise büroo, mille sihiks on siseministeeriumi propagandatali-tuse poolt ülesseatud põhimõtete kohaselt täita kõiki kaubandusgraafilisi kui ka muid rakendus-kunstilisi reklaami ülesandeid.

„Rakü“ liikmeskonda kuulub üle 100 kunst-niku mitmesugustelt rakendus-kunsti aladelt. Lä-hemal ajal ilmuvad ka nimetatud büroo poolt vastuvõetavate tööalade loetlus ühes minimaal-tariifidega.

Juhime asjast huvitatute tähelepanu „Rakü“ büroo asukohale — Kunstihoone III korral. Büroo on avatud äripäeviti kella 11—14-ni. Te-lef. 467-91.

Pakutakse abi kaupade vahenda-misel Eesti ja Ameerika Ühendrii-kide vahel.

Elwin C. Hulbert, Chamber of Commerce Bul-ding, Cincinnati, Ohio, U. S. A., väliskaubanduse konsultant, pakub maksuta vahetalitust Eesti imp-ortööride ja ekspordööride ning Ameerika Ühend-riikide vastavate firmade vahel igasuguste kau-pade alal.

Teraviljaturg.

Möödunud nädalal tõi suurem nõudmine maa-ilma teraviljaturul esile üle mõnekuise vaikuse taas tegevuse elavnemise. Vaatamata suuremale nõudmisele nõrgenesid nisuhinnad P.-Ameerika kui ka Euroopa turgudel. Euroopa nisukasvatjad riigid on viimasel ajal peaaegu täieliselt jäänud eemale nisukaubandusest. Nii Prantsuse, kus vi-letsa talvnisu seisukorra ja üldise nisukasvatuse tagasimineku tõttu on karta siseturu täielisel ra-huldamisel isegi puudu jäägi tekkimist, on loobu-nud nisu ekspordist. Samuti puuduvad Vene pak-kumised praegu täieliselt turult, kuna nõrgalt esi-neb vaid Rootsi; Portugali kui kõige noorema ni-supakkuja riigi kohta arvatakse, et ka tema müük

piirdub vaid 100.000 tn-ga, millele tänavu enam uut pakkumist ei järgne.

Möödunud nädala kohta noteeriti tähtsaimail teraviljaturgudel järgmised hinnad Kr. kv kohta (sulgudes toodud eelmise nädala noteeringud):

rukis: Chicago 8.10 (8.09), Winnipeg 6.41 (6.36), Hamburg (La Plata) 7.85 (7.85);

nisu: Chicago 13.28 (13.35), Winnipeg 11.14 (11.27), Hamburg (Manitoba I) 13.53 (—), Liverpool 11.85 (12.11);

mais: Chicago 8.68 (8.64).

Majandusministeeriumilt kestab endiselt elav nõudmine riikliku segajõusööda järele. Senini on tulnud tellimisi jõusööda peale üle 9.500 tn, kuna rahuldada on suudetud umbes 7.500 tn. Et nõudmine jõusööda järele kestab endise elavusega, on tõenäoline, et ministeeriumilt lubatud 10.000 tn. rukist, millest tuleb lisandustega umbes 11.500 tn segajõusööta, ei suuda rahuldada üldist nõudmist. Võimaliku puudutuleku vältimiseks on ministeeriumis kavatsus rukist lubada jõusöödaks veel juure.

Ka siseturule läks inimtoiduks juba rukist riikiladudest. Ostjaiks olid suurveskid ja mitmed väiksemad jahutööstused maakonnalinnades. Hinnaks on 13 snt. franko riiklik ladu.

Väikemüügihinnad siseturul (Kr. 10 kg eest):

	Tal- linn ¹	Tartu	Pärnu	Valga	Rak- vere	Narva ¹
rukis	0.17	1.20	—	1.20	1.25	0.15
nisu	0.20	2.10	—	2.00	1.80	0.22
oder	0.17	1.20	1.55	1.30	1.30	0.15
kaer	0.14	1.00	1.20	1.00	1.00	0.13
rukkijahu	0.18	1.30	1.50	1.30	1.45	0.15
sepijahu	0.30	2.70	3.00	2.80	2.80	0.28

¹ kg hinnad.

Linaturg.

Linaturu nõrgenemine, mis algas veebruaril alul, jätkub ka praegu. Eriti viimasel nädalal näis seisukord nõrgenevat.

Hinnateated Dundees't on järgmised:

	4. III 36	26. III 36	6. III 35
Võru-Petseri	£ 70—71	£ 72—73	£ 87—87/10
Pärnu ülepuhastatud	£ 70—71	£ 72—73	£ 85—86
Läti-Livoonia	£ 70—71	£ 73—74	£ 89—89.5
Vene BKKO	£ 79—80	£ 80—81	£ 94—95

Nii näeme, et eriti tugevalt on langenud läti lina. Möödunud nädalal hinnati läti lina meie Võru, Petseri ja Pärnu ülepuhastatud linaga ühes hinnas.

Kuigi ketrusvabrikantide lina tagavaru ei peeta suureks, on linaostjad praegu tagasihoidlikud ja ootaval seisukohal.

Meie linahindade noteerimise komisjon noteeris oma istungil Tallinnas Börsikomitee ruumides 6. III k. a. linakokkuostuhinna franko kokkuostja ladu riiklike standardsortide alusel sentides kg eest järgmiselt:

	Võru- ja Petserimaal	Mujal Eestis
ristna	R 106	105
hoffsdreiband	HD 97	96
dreiband	D 88	87
ordinardreiband	OD 77	76
low-ordinardreiband	LOD 66	65
taakupraak	H 54	53
talkk I sort		66
„ II „		54
ehitustakk		17
Tendents: langev.		

Seega hinnad on kahe sendi võrra madalamad kui eelmisel nädalal.

Majandusteated.

Toiduainete turg.

London.

6. III Bacon, kaal 112 Ingl. naela

Iiri	sh.	90/-97/-
Daani	„	94/-
Hollandi	„	91/-
Eesti	„	84/-
Rootsi	„	91/-
Poola	„	84/-

12. III

Nisu, kaal — 496 Ingl. naela = 225 kg
Northern Manitoba . . . . . sh. 31/10¹/₂

Rosario Santa Fe . . . . . sh. —

Jahu, kaal — 140 Ingl. naela = 63,5kg

Good Canadian . . . . . sh. 14/6

Odrad, kaal — 112 Ingl. naela = 50 kg sh. 5/6—5/9

Kaerad, kaal — 112 Ingl. n. = 50 kg sh. 5/9—6/-

Linad, eif per tn.

Livonian, Basis Risten . . . . . £ 74/-
Tows, Soviet . . . . . „ 74/-

Eesti Panga nädalaaruanne

29. veebruaril 1936. a.

AKTIVA		PASSIVA	
1. Kattevara:		1. Põhikapital	5.000.000.—
kuld: rahas ja kangides	34.130.254,90	2. Tagavarakapital	536.252,43
välisraha	2.045.845,16	3. Jooksvad kohustused:	
2. Vahetusraha	3.356.905,63	a) pangatähed liikvel	41.278.265.—
3. Sisevekslid:		b) jooksvad arved:	
kaubavekslid	7.848.826,70	valitsuse	18.594.226,75
põllumajandusl.	1.326.665,58	pankade	9.393.202,28
metsatööstusl.	25.607,90	teised	2.464.352,38
4. Laenud:		4. Muud passivad	7.220.159,98
valitsusele	—		
teistele *)	13.269.990,52		
5. Kinnis- ja vallasvara	2.977.162,40		
6. Muud aktivad	19.505.200,03		
	<u>84.486.458,82</u>		<u>84.486.458,82</u>

Kattevara vahetõrj jooksvate kohustustega: 50,43 %.

*) Selles summas vab. val. poolt garanteeritud laene Kr. 2.600.935,26.

Juhatus.

Väljavõte Eesti Hüpoteegipanga 1935. a. aruandest.

Aktiva.		Äriseis 1 jaanuaril 1936. a.		Passiva.	
1. Kassa	Kr. 2.929,93	1. Tagavarakapital	Kr. 235.022,51	2. Ametnike kindlustuskapit. „	23.196,51
2. Pangad	248.046,27	2. Amortisatsioonikapital . . „	16.387,46	3. Kustutuskapital	557.530,75
3. Väärtpaberid	60.271,92	4. Pantlehed	9.031.502,50	5. Loositud pantlehed	26.105,75
4. Pantlehe-laenud	9.509.547,50	6. Kupongid	22.339,09	7. Tulevad kupongid	271.254,56
5. Tähtajalised maksud	167.960,46	8. Laenajad	45.993,57	9. Isikud	15.118,86
6. Saadaolevad lisavalits. tulud	20.546,67	10. Üleminevad summad	25.471,85	12. Puhaskasu	12.108,05
7. Laenajad	2.916,95				
8. Isikud	31.488,11				
9. Tagasimaksetavad kulud	8.331,29				
10. Kupongimaks	1.116,94				
11. Vallasvara	8.869,79				
12. Kinnisvara	202.600,82				
13. Üleminevad summad	16.904,81				
	<u>Kokku Kr. 10.282.031,46</u>		<u>Kokku Kr. 10.282.031,46</u>		

Kulud		Kulude ja tulude aruanne 1935. a. kohta.		Tulud.	
Valitsemise ja ärikulud	Kr. 72.325,27	Panga tulud	Kr. 77.716,09	Saadud protsendid	576.538,89
Makstud protsendid	565.327,97	Saadud protsendid	576.538,89	Tulud kinnisvarade kasutamisest	12.778,59
Kinnisvarade kasutamise kulud	10.476,33	Mitmesugused tulud	2.772,73		
Mitmesugused kulud	9.568,68				
Puhaskasu	12.108,05				
	<u>Kokku Kr. 669.806,30</u>		<u>Kokku Kr. 669.806,30</u>		

Eelmine aruanne on 29. veebruaril 1936. a. Eesti Hüpoteegipanga volinike kogu poolt kinnitatud, kusjuures otsustati aruandes näidatud puhaskasust määrata palgalistele lisatasuks Kr. 1348,— ja Kr. 10.760,05 s. arvata põhikirja § 83 p. 2 järgi tagavarakapitali juurde.

Eesti Hüpoteegipanga juhatuse nimel: Esimees O. Rütli. Sekretär A. Kruusberg

Või, Manchester 6. III 36. a.

Eesti	sh.	107/—	109/—
Soome	"	113/—	116/—
Läti, punane	"	107/—	109/—
Rootsi	"	114/—	117/—
Daani	"	130/—	133/—

Uus Meremaa, finest	"	93/—
" " first	"	90/—

Rukis.

La Plata, Hamburgis	"	3.20
" " Amsterdams	"	3.15
10. III. Subkur, cwt. (50 kg.)	sh.	
Toores	"	4 ⁷ / ₃₂ —4 ⁸ / ₁₆
Hollandi	"	6 ⁴ / ₁₆
Belgia	"	6/—
Tšehhi	"	6 ⁷ / ₁₆
Poola	"	5/9

Riis . . . . . Rmk. 10.50

Hamburg.

12. III Nisu.

Sisemaa, 50 kg eest	fl.	
Manitoba I, cif 100 kg eest term.	"	5.45
Hard Atlantic, cif 100 kg eest term.	"	5.72

Või, 14. II 36 Berliinis

Deutsche Markenbutter	Rmk.	—
Feine Molkereibutter	"	—
Molkereibutter	"	—
Landbutter	"	—
Kochbutter	"	—

Välisbörsid.

	L O N D O N										
	28. II	29. II	2. III	3. III	4. III	5. III	6. III	7. III	9. III	10. III	11. III
	Frank . . .	74.76	74.69	74.69	74.76	74.85	74.85	74.82	74.88	74.94	74.91
Dollar . . .	4.9906	4.9918	4.9943	4.9931	4.9918	4.9868	4.9918	4.9881	4.9743	4.9818	4.9781
Rootsi kroon	19.393	19.393	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395
Daani kroon	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40
Norra kroon	19.902	19.902	19.902	19.902	19.902	19.902	19.902	19.902	19.902	19.902	19.902
Saksa mark.	12.275	12.275	12.280	12.280	12.285	12.275	12.280	12.285	12.325	12.315	12.300
Soome mark	227.—	227.—	227.—	227.—	227.06	227.—	227.—	227.—	227.—	227.—	227.—
Floriin . . .	7.2625	7.2625	7.2650	7.2650	7.2675	7.26	7.2625	7.2650	7.2725	7.2675	7.2675
Liira	62.18	62.18	62.25	62.25	62.25	62.18	62.25	62.25	62.25	62.25	62.31
Helveetsiafr.	15.102	15.097	15.097	15.097	15.127	15.122	15.117	15.140	15.155	15.142	15.142
Tšehhosl. kr.	119.—	119.—	119.—	119.12	119.31	119.18	119.25	119.37	119.43	119.37	119.37
Belga	29.275	29.275	29.275	29.277	29.280	29.255	29.260	29.275	29.295	29.300	29.297
Peseeta . . .	36.040	36.040	36.040	36.070	36.130	36.130	36.100	36.160	36.190	36.150	36.160
Silling	26.25	26.25	26.25	26.25	26.31	26.25	26.31	26.25	26.31	26.31	26.31
Slott	26.12	26.15	26.15	26.18	26.21	26.18	26.18	26.21	26.25	26.21	26.21
Pengo	28.50	28.50	28.50	28.50	28.50	28.50	28.50	28.50	28.50	28.50	28.50
Latt	15.12	15.12	15.12	15.12	15.12	15.12	15.12	15.12	15.12	15.12	15.12
Litt	29.25	29.25	29.25	29.25	29.25	29.25	29.25	29.25	29.25	29.25	29.25
Tšerv	5.707	5.707	5.707	5.707	5.707	5.707	5.707	5.707	5.707	5.707	5.707
Eesti kroon.	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25
Hõbe p/unts	19 ³ / ₄	19 ³ / ₄	19 ¹ / ₂		19 ³ / ₁₆	19 ¹ / ₁₆	19 ¹ / ₁₆	19 ⁵ / ₁₆	19 ¹¹ / ₁₆	19 ⁹ / ₁₆	19 ⁵ / ₈
Plaat. p/unts											
Kuld p/unts .	141 sh. 1 d.	141 sh. 2 d.	141 sh. 1 ¹ / ₂ d.		140 sh. 11 ¹ / ₂ d.	141 sh. 1 d.	141 sh. 1 ¹ / ₂ d.	141 sh. 1 ¹ / ₂ d.	141 sh.	141 sh.	141 sh. 1 ¹ / ₂ d.
	B E R L I I N										
	28. II	29. II	2. III	3. III	4. III	5. III	6. III	7. III	9. III	10. III	11. III
	Naelsterling.	12.285	12.28	12.28	12.28	12.29	12.280	12.280	12.280	12.29	12.29
Frank	16.435	16.435	16.435	16.435	16.42	16.405	16.405	16.39	16.39	16.40	16.40
Dollar	2.462	2.46	2.46	2.46	2.461	2.462	2.461	2.461	2.472	2.466	2.466
Rootsi kroon	63.33	63.30	63.30	63.30	63.35	63.30	63.30	63.30	63.34	63.34	63.34
Daani kroon	54.84	54.82	54.82	54.82	54.83	54.82	54.82	54.82	54.86	54.86	54.86
Norra kroon	61.72	61.70	61.70	61.70	61.74	61.70	61.70	61.70	61.74	61.74	61.74
Soome mark	5.415	5.41	5.41	5.41	5.415	5.41	5.405	5.405	5.415	5.415	5.415
Floriin	169.—	169.03	169.03	169.03	169.10	169.08	169.13	169.03	169.—	169.16	169.10
Liira	19.78	19.78	19.78	19.78	19.78	19.78	19.78	19.78	19.78	19.78	19.78
Helveetsiafr.	81.31	81.32	81.30	81.32	81.26	81.20	81.20	81.14	81.07	81.14	81.20
Belga	41.94	41.96	41.96	41.96	41.97	41.86	42.—	41.97	41.99	41.96	41.97
Latt	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—
Eesti kr. . . .	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—	68.—
Litt	41.94	41.94	41.94	41.94	41.90	41.86	41.86	41.86	41.85	41.87	41.87

	Kroonid
Viljapuu-karbolineum, netto . . . ltr.	0.30
Autobensiin	0.26
Diiselmootor-nafta . . . . . 1kg.	0.10
Mootor-petrooleum, fr. iga sihtj.	0.11
" -nafta	0.10
Raud, sordi . . . . . 100 kg.	14.00
" latt	14.00
" vits	18.00—18.50
" plekk	19.00—27.—
" plekk, tsingitud	30.00—34.—
" talad	14.50
Teras, vedru	23.00—25.—
" valu	80.00—90.—
" talla, ree	17.50
Malm	—
Inglitina	440.—470.—
Seatina	38.—42.—
Vaskplekk, punane . . . . . 100 kg.	135.—180.—
" valge	120.—160.—
Tsinkplekk	63.00—75.—
Masinaõli, ...	18.00—19.—
Mootoriõli, ameerika	35.00—60.—
Autoõli, poola	—
" ameerika ja daani	33.00—60.—
O/Ü. Eesti Kiviõli põlevkivi küt-	
teõli, tsistern. fr. Tallinn . 1000 kg	45.00—50.—
Linaseemeõli . . . . . 100 kg	69.00—71.—
Värnits	70.00—74.—
Tsilindriõli, Ameerika	29.00—45.—
Nafta, Vene	10.50—11.—
" Ameerika	10.00—10.50
" Poola	10.00—10.50
Petrooleum, Vene, tsist. ja vaadid	10.75—11.75
" Ameerika " " "	10.75—11.75
Bensiin, Eesti, riigi põlevkivi-	
tööstuse segabensiin, fr. Tallinn, pr. l. netto	0.26
O/Ü. Eesti Kiviõli bensiin, "Estolin",	
tsistern. fr. Tall., ühes teede-	
maks.	— .29
Bensiin, I s. välisbensiin . . . 100 kg	40.—
Piirit. puh., eksp. (ekskl. v.) fob. Tall.	32.00—34.00
Pesuosoda, kodumaa . . . . . 100 kg	8.50—9.—
Seebikivi	29.75—32.—
Värvid, nigros., vees sulav, välism. 1 kg.	6.—
" tsinkvalge, välism.	0.44—0.46
" tinavalge, ...	0.75—0.77
" ooker, ...	0.16—0.26
Superfosfaat . . . . . kott	4.65—5.05
Segafosfaat 22—23%	4.15
Kaalisool	10.65
Lubisalpeeter	13.75
Lubiammoonsalpeeter . . . . . kott	16.—
Väähelhapu ammoniaak 20%	14.—
Fosforiit, eesti 25—27%	3.15
Nitrofoska	21.15—25.—
Paber, rotatsiooni . . . . . 100 kg.	23.20
Tsement, Portland, Kunda,	
pütt 170 kg, fr. Rakvere, pütt	6.45
Kriit, toores . . . . . 100 kg.	4.00—4.50
" pestud	4.00—4.50
Kivitõrv	14.00—22.00
Puutõrv	15.00—17.00
Lubi	2.00—2.50
Kips, jahvatatud	15.—
" krohvimise	27.00
Telliskivid, I s., Loksa, fr. Tallinn	1000 tk. 40.00
Silikaat, I s., fr. vabrik	35.00
Tulitikud, originaalkast . . . (5000 toosi)	125.—
Tallanahk, eesti nahast . . . . . 1 kg.	2.30—2.60
Tallanahk, Ameerika, I s.	2.40—2.60

Tallanahk, Ameerika, II s. . . . . 1 kg.	2.40
" " III "	2.40
Metsamaterjaalide hinnad fr. laduplats	Tallinn.
	Kroonid.
Palgid: kuusk ja mänd . . . thm. kr.	13 00—14.—
Pakud, kuuse . . . . . rm. "	7.—
" kase . . . . . thm. "	14.00—24.—
" lepp, I sort	32.—
" " II sort	20.—
" haab, I "	35.—
" " II "	25.—
Saetud materjaal, plangud + 25% laudu	
" kuusk u/s	27.—
" " IV sort.	23.—
" mänd u/s	28.—
" " IV s	24.—
Kastilauad	40.—
Paberipuu . . . . . r.-m.	6.—
Toepuu	5.60

Tendents: üldiselt muutusetä.
Puu vill. Liverpooli börs.
 American Fully Middling inglise naela (lbs) eest
 ingl. pennides (d) loko 6.18
 märts 5.93, mai 5.84, juuli 5.74, okt. 5.52,
 det. 5.48.

Peekonsigade hindadeks on 6. III 1936:
Peekonsigade tapakaalud:

	I sort	II sort	III sort	IV sort	Sisesturu hinnad.
60—72 kg	0.63	0.58	0.52		
55—59,5 " }	0.58	0.54	0.48		
72,5—75 " }					
50—54,5 " }	0.54	0.50	0.47		
75,5—80 " }					

Kanamunad. Tendents:
 Põllutööstusministeeriumi Põllumajand. Osak. kana-
 munade hinna noteerim. komisjon noteeris
 järgmised kanamunade hinnad: 1 kg eksportsu-
 hind franko kogumispunkt Kr. —, koos juure-
 maksuga hinnad franko kogumispunkt Kr. — kg.
 mis vastab:
 50 gr. raskuste munade juures kr. — kümme
 55 " " " " " " — " "
 60 " " " " " " — " "
 1 kg sisesturu mune Kr. —, mis vastab:
 üle 50 gr. raskuste munade juures Kr. — kümme
 üle 40 " " " " " " — " "
Või. — Tendents: 9. III " " " " "
 I s. 1 kg kr. 1.51, mis on tulnud sisse 29. II—6. III 36. a.

Prahid.

Lina.	
Tallinn — Gent . . . . . 1016 kg.	sh 26/—
" — Dundee	" 27/6
" — Belfast	" 37/6
Puumaterjaalid.	Standard
Tallinn — London	sh 30/— n.
" — Hull	34/— gr.
" — Southampton	" "
" — Manchester	" 38/—
" — Grangemouth	" 27/6
" — Belfast	" 42/6
" — Dundee	" 29/—
" — Antwerpen	" 33/6
" — Gent	" 33/6
" — Rotterdam	" 30/—
" — Amsterdam	" 34/—
Segakaup.	
Tallinn — Stettin . . . . . 1000 kg.	rmk. 18.—30.—
" — London . . . . . 1016 kg.	sh 17/—40/—
" — Stokholm . . . . . 1000 kg.	rkr. 11.—30.—
" — Stettin, või, ... tünn	rmk. 1.50
" — London	sh. 2/6

Väärtpaberite kursid

Tallinna börsil 29. II 1936. a.

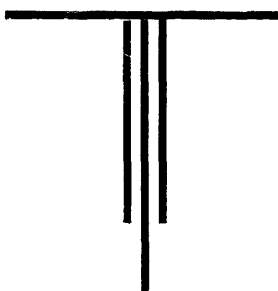
Väärtpaberid	Nomin.- väärt	Viimane divid.	Teatud	Kroonides	
				Ostjad	Müüjad
1927. a. 7% E. v. välislaen (dollarites)	1000	—	—	3600	3700
1927. a. 7% välislaen £ Riigik. pantk. võõrandat. maade eest tasu maks. s. A. B. C. (55 a.) 2.66% Majandusmin. rahandusosakonna pantkirjad: seeria D. (20 a.) 2.66% „ E. (20 a.) 2.66% „ F. (9 a.) 2.66%	100	—	—	1750	1800
100	—	—	66	68	
Pikalaenu Panga: pantlehed (20 a.) 6%	1000	—	—	1000	—
võlak. (20 a.) 5%	5000	—	—	5000	—
„ (5 a.) 5%	5000	—	—	5000	—
„ (5 a.) 4½%	5000	—	—	5000	—
„ (5 a.) 4%	5000	—	—	5000	—
Asunduskapit 4% võlakirj. 6% Eesti Hüpoteegi Panga pantlehed	100	—	—	90	92
5% Eesti Maakrediitseltsi pantlehed	100	—	96	96	97
5% Tall. Immoilpanga pantlehed rbl.	100	—	—	3.—	3.25
4½% Eesti Maapanga pantlehed (7 s.)	100	—	—	95	—
Aktsiad:					
Eesti Panga aktsiad	50	8%	—	63	66
Krediit Pank	50	5%	—	—	—
Pärnu Krediit Pank	50	—	—	—	—
Balti Puuvilla ketr. ja kud. vabr. a/s.	50	—	—	—	—
Eesti elektrimasin. ehituse a.-s., end. „Volta“	50	8%	—	—	—
Eesti Union kindl. a/s.	50	4%	—	—	—
„Ephag“ Eestim. rohu ja apteegi kauba ühing	100	6%	—	—	—
Eestimaa trükkikoda a/s.	50	3%	—	—	—
„Ilmarine“ a/s.	100	—	—	—	—
„Fr. Krull“ a/s.	50	—	—	—	—
„Hansa“ a/s.	50	—	—	—	—
„Kinnisvara“ o/üh.	50	—	—	—	—
„Kütte Jõud“ a/s.	100	—	—	—	—
„Majaomanik“ kinnisv. rade kasut. o/üh.	50	—	—	—	—
„Massoprodukt“ a/s.	50	—	—	—	—
„Motor“ o/üh.	50	—	—	—	—
Narva kirjastusühisus.	50	—	—	—	—
Piirituse puhastamise vabrikute o/üh.	500	3%	—	—	—
„Polaris“ Eesti kindlustuse a/s.	50	12%	—	—	—
„Port-Kunda“ a.-s.	50	3%	—	—	—
Põhja kindlustuse a/s.	50	8%	—	—	—
Saku õlletehas a/s.	50	—	—	—	—
C. Siegel a.-s.	50	6%	—	—	—
Sindi Tekstiilvabrikute üh.	50	—	—	—	—
Türi Paberi ja Puupapi vabrik a.-s.	50	—	—	—	—
„Ühiselu“ a.-s.	50	—	—	—	—

Tallinna fondibörsi kursisedel.

		6. III 1936	7. III 1936	9. III 1936	10. III 1936	11. III 1936	12. III 1936
New-York 1 dollar	T. — O. 3.62 M. 3.70	3.62	3.62	3.62	3.63	3.63	3.63
London 1 naelsterl.	T. — O. 18.11 M. 18.35	18.11	18.11	18.11	18.11	18.11	18.11
Berliin (clearing) 100 s. riigim.	T. — O. 135.— M. 138.50	135.—	135.—	135.—	135.—	135.—	135.—
Helsingi 100 soome m.	T. — O. 7.98 M. 8.10	7.98	7.98	7.98	7.98	7.98	7.98
Stokholm 100 rootsi kr.	T. — O. 93.40 M. 94.60	93.40	93.40	93.40	93.40	93.40	93.40
Kopenh. 100 daani kr.	T. — O. 80.85 M. 82.05	80.85	80.85	80.85	80.85	80.85	80.85
Oslo 100 norra kr.	T. — O. 90.95 M. 92.15	90.95	90.95	90.95	90.95	90.95	90.95
Paris 100 prants. fr.	T. — O. 24.20 M. 24.50	24.20	24.20	24.15	24.15	24.15	24.15
Amsterd. 100 floriini	T. — O. 249.20 M. 252.20	249.10	248.90	248.90	249.05	249.05	249.05
Riia (clearing) 100 latti	T. — O. — M. 118.30	—	—	—	—	—	—
Zürich 100 helv. fr.	T. — O. 119.70 M. 121.20	119.70	119.55	119.50	119.60	119.60	119.60
Brüssel 100 belgat	T. — O. 61.90 M. 62.90	61.85	61.85	61.80	61.80	61.80	61.80
Milaano 100 liirat	T. — O. — M. 29.50	—	—	—	—	—	—
Praha 100 tšehh. kr.	T. — O. 15.15 M. 15.45	15.15	15.45	15.45	15.40	15.45	15.45
Viin 100 austr. sh.	T. — O. 68.95 M. 70.35	68.80	68.95	68.80	68.80	68.80	68.80
Budapest 100 pengot	T. — O. — M. —	—	—	—	—	—	—
Varssav 100 slotti	T. — O. 69.15 M. 70.15	69.15	69.05	68.95	69.05	69.05	69.05
Kaunas 100 litti	T. — O. 60.90 M. 62.40	60.90	60.90	60.90	60.90	60.90	60.90
Danzig 100 guld-nat	T. — O. 69.15 M. 70.15	69.15	69.05	68.95	69.05	69.05	69.05
Madrid	T. — O. 49.90 M. 50.90	49.90	49.80	49.80	49.90	49.90	49.90

ASUTATUD 1857. A.

KREENHOLMI PUUVILLASAADUSTE MANUFAKTUURI OSAÜHISUS

VABRIKUD KREENHOLMIS, NARVA LÄHEDAL.

JUHATUS:

TALLINNAS, PIKK TÄNAV 68. TELEFON 426-63.

MÜÜGIKOHT:

KAUBANDUS A-S. „KREENBALT“,
TALLINN, S. KARJA 13, TEL. 425-14.

MÜÜK AINULT SUUREL ARVUL.

„PÄEVALEHT“

ON ISESEISEV, DEMOKRAATLIK JA ÜLERIIKLIKULT
LEVINUIM AJALEHT

Suurim ning kasulikum kuulutamise leht Eestis. Hinnata
kaasandena igal pühapäeval pilke- ja naljaleht „Kratt“

Meie kirjastusel ilmub

„L A S T E R Õ Õ M“

— EESTI POPULAARSEIM LASTE AJAKIRI

T. E. K.-Ü.

GRAAFIKATÖÖSTUS

ON TÄIELISIM TÖÖSTUS SEL ALAL EESTIS

TRÜKIKODA
KÖITEKODA
TSINKOGRAAFIA
LITOGRAAFIA
OFFSET-TRÜKK

Hinnad kõigile
vastuvõetavad

Tellimiste täitmine
kiire

SUURIMAD NING TÄIELISIMAD RAAMATU-
JA KIRJUTUSMATERJAALIDE KAUPLUSED,
KIRJANDUSE- JA PABERILAOD EESTIS

TALLINNA EESTI KIRJASTUS-ÜHISUS

TALLINN-EESTI, PIKK T. 2. OMA TELEFONI KESKJAAM 428-83